

Proiect

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2022

Chișinău

**cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

PRIM-MINISTRU

Natalia GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Viorel Gherciu

Ministrul mediului

Iuliana Cantaragiu

Ministru finanțelor

Dumitru Budianschi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I– Legea apelor nr. 272/2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 81, art. 264).

1. Articolul 25

Aliniatul (4) cifra „30” se substituie cu cifra „15”

Aliniatul (5) cifra „30” se substituie cu cifra „20”;

2. Articolul 27 se completează cu un aliniat nou cu următorul conținut:

(3¹) În aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații și entităților juridice abilitate să gestioneze infrastructura centralizată pentru irigații.

3. Articolul 29

se completează cu aliniatul (3) cu următorul conținut:

„(3) În cazul în care sunt mai mulți cesionari, instituția competentă înregistrează cesiunea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru fiecare cesionar în parte, în baza actului privind transmiterea dreptului de folosință semnat între cesionari.”

4. Articolul 30

Aliniatul (1) va avea următorul conținut:

„(1) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei poate fi modificată de către instituția competentă la cererea titularului prin procedura ghișeului unic în termen de 20 zile.”

Art. II – Codul funciar nr. 828/1991 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001 Nr. 107 art. 817).

Articolul 36

Aliniatul (2) litera b) după textul „iazurile antierozionale,” se completează cu textul „bazine de acumulare a apelor pluviale la irigare”.

Art. III. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, la 3 luni de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile acesteia.

Președintele Parlamentului

Igor GROSU

Nota informativă

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Seceta care persistă în urma schimbărilor climaterice afectează producția agricolă și, implicit, securitatea alimentară a țării. Irigația este principala măsură eficientă de optimizare a regimului de umeditate a solului în perioada de vegetație a plantelor.

Astfel, prin petițiile adresate Guvernului și Ministerului și ședințelor de lucru cu Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații (AUI) și Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova s-a constatat că este necesar de amendat unele acte normative pentru eliminarea impedimentelor de ordin juridic și administrativ în scopul dezvoltării sectorului hidroameliorației (irigare/desecare).

În prezent, conform Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, au fost create circa 35 AUI. Astfel, majoritatea bunurilor sistemelor centralizate pentru irigații au fost transmise în comodat. De asemenea, se examinează cereri privind transmiterea bunurilor unor sisteme de irigare centralizate (SIC) de la Agenția Proprietății Publice către Agenția „Apele Moldovei”. Ulterior, Agenția „Apele Moldovei” urmează să transmită în folosință gratuită (comodat) patrimonial SIC către circa 7 AUI în conformitate cu prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 198/2013.

În rezultatul transmiterii în comodat a bunurilor sistemelor centralizate de irigare către AUI aceștea se confruntă cu unele impedimente la gestionarea acestora, obținerea subvențiilor în conformitate cu prevederilor Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor FNDAMR, aprobat prin Hotărârea Guvernului 455/2017 în cadrul submăsurii 2.3 Stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare, impedimente la utilizarea eficientă a sistemelor de irigare centralizate etc.

Reieșind din cele expuse în scopul dezvoltării cadrului normativ întru eliminarea impedimentelor de ordin juridic și administrativ pentru dezvoltarea sectorului hidroameliorației (irigare/desecare) și pentru asigurarea implementării acțiunii stabilite în Planul de activitate a Guvernului pentru anii 2021-2022, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a organizat o ședință de lucru cu AUI pentru a discuta impedimentele de ordin juridic și administrativ în sectorul hidroameliorației.

În rezultatul identificării problemelor din domeniu a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, în scopul excluderii unor impedimente la irigarea terenurilor agricole. Considerăm că aprobarea și implementarea acestora va contribui la utilizarea eficientă a sistemelor de irigare centralizate, facilitarea fondării AUAİ și asigurarea majorării recoltei obținute pe terenurile irigate, ceea ce în rezultat va spori veniturile producătorilor agricoli.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul dat instituie cadrul juridic al RM în domeniu și nu contravine principiilor de funcționare a pieții interne a Uniunii Europene și nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul dat reglementează soluții juridice pentru eliminarea impedimentelor de ordin juridic și administrativ în scopul dezvoltării sectorului hidroameliorației.

Astfel, o problemă cu care se confruntă producătorii agricoli, membrii AUAİ și alți utilizatori de apă pentru irigare este obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei la irigare. Menționăm faptul, că Agenția de Mediu nu eliberează în termen de 30 zile autorizația de folosință specială a apei la irigare din considerentul că art. 25 din Legea apelor, stabilește că instituțiile competente, în termen de 30 de zile de la primirea cererii coordonează prin procedura ghișeului unic, condițiile de folosință a apei, iar termenul maxim de examinare a cererii și de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru Agenția de Mediu este de asemenea 30 de zile.

Astfel, instituțiile responsabile de coordonare prin ghișeul unic în majoritatea cazurilor prezintă avizul în termenul stabilit de 30 de zile și Agenția de Mediu nu reușește să elibereze autorizația data în termenul stabilit.

Din aceste considerente, se propune ca instituțiile competente de la primirea cererii să coordoneze prin procedura ghișeului unic în termen de 20 zile. Astfel, la art. 30, alin. (5) cifra „30” se va substitui cu cifra „20”.

De asemenea, se propune la aliniatul (4) cifra „30” să se substitui cu cifra „15” din considerentul ca orice persoană fizică sau persoană juridică care are obiecții la cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei la irigare să poată notifica în scris instituția competentă în termen de 15 de zile de la data recepționării cererii de către instituție, pînă Agenția de Mediu va elibera autorizația de folosință specială a apei la irigare.

Una din problemele expuse de către producătorii agricoli, utilizatorii de apă și membrii AUAİ în cadrul ședințelor, conferințelor și altor evenimente de specialitate, rezidă în limitarea eliberării actelor permissive privind folosința specială a apei pentru

irigare altor titulari aflați în ariile de deservire a sistemelor centralizate de irigare fiabile. În susținerea acestei măsuri sunt invocate mai multe argumente și anume:

- 1) Protejarea investiției publice a statului în Sistemele Centralizate de Irigare;
- 2) Asigurarea accesului larg a producătorilor agricoli la surse de apă pentru irigare de calitate fără a fi necesară obținerea unei autorizații de mediu pentru folosința specială a apei la irigare;
- 3) Asigurarea protecției mediului și resurselor de apă;
- 4) Aplicarea metodelor de irigare prietenoase mediului și protecției resurselor de sol;
- 5) Asigurarea onorării obligațiilor fiscale privind pentru utilizarea resurselor naturale (apei);
- 6) Optimizarea costurilor de întreținere a Sistemelor Centralizate de Irigare și a apei la irigare.

De asemenea, considerăm că prevederile legislației trebuie să fie elaborate în vederea excluderii opțiunilor de utilizare a apei necontrolat și admiterea utilizării neraționale a resurselor de apă.

În acest sens, la art. 27 din Legea apelor, se propune completarea aliniatului (3¹) ca în aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei să se elibereze asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații și entităților juridice abilitate să gestioneze infrastructura centralizată pentru irigații.

Totodată, menționăm că în prezent unele Stațiuni Tehnologice pentru irigare au fost lichidate, iar autorizația de folosință specială a apei pentru irigare a fost cesionată AUAI, iar Legea apelor nu reglementează expres procedura de cesionare.

În legătură cu derularea procesului de transfer al managementului SCI de la întreprinderile de stat către AUAI, necesită reglementare problema succesiunii autorizațiilor de folosință specială a apei la irigare. În prezent, Legea apelor reglementează doar la general procedura de succesiune. Ca urmare, autoritatea competentă Agenția de Mediu solicită AUAI prezentarea întregului set de acte stabilite la art. 25 din Legea apelor, eliberînd o nouă autorizație de folosință specială a apei la irigare. Din aceste considerente, AUAI au avut impedimente la obținerea subvențiilor pentru achitarea cheltuielilor la irigare.

Totodată, din considerentul că întreprinderile de stat specializate gestionau mai multe Sisteme Centralizate pentru Irigații, în unele cazuri pot fi mai mulți succesori ai unei autorizații, din aceste considerente se propune de completat art. 29 cu alin. (3) din Legea apelor, ca în cazul în care sunt mai mulți cesionari, instituția competentă să înregistreze cesiunea autorizației de mediu pentru folosință specială a apei pentru

fiecare cesionar în parte, în baza actului privind transmiterea dreptului de folosință semnat între cesionari.

Un alt impediment cu care se confruntă AUA este depășirea volumului de apă stabilit în autorizație. Sunt cazuri când utilizatorii de apă au nevoie de un volum de apă la irigare mai mare decât cel stabilit în autorizația de folosință specială a apei la irigare. Este necesar ca volumul suplimentar de captare a apei la irigare, peste cel prevăzut în autorizație, să poată fi modificat de către Agenția de Mediu la solicitarea directă a titularilor autorizației de mediu.

Problema principală o reprezintă autorizațiile eliberate până la punerea în aplicare a SIA GEAP, informația despre care nu există în sistem și respectiv ele nu pot fi procesate (reperfectate) electronic. În acest caz solicitanții trebuie să se adreseze pentru modificarea volumului de apă prevăzut în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei către Agenția Apele Moldovei cu o solicitare oficială în afara ghișeului.

Astfel, se propune de stabilit expres în art. 30, alin. (1) din Legea apelor, că autorizația de mediu pentru folosința specială a apei poate fi modificată de către instituția competentă la cererea titularului prin intermediul ghișeului unic în termen de 20 zile.

Totodată, menționăm că o soluție de aprovizionare cu apă la irigare poate fi colectarea apei de ploaie. Aceasta este una dintre cele mai eficiente și ecologice soluții pentru administrarea apei din precipitații. Chiar și în perioadele cu precipitații reduse, poate fi colectată apă pentru creșterea culturilor agricole. Iar pentru construcția acestor bazine sunt folosite materiale prietenoase mediului.

Conform prevederilor art. 22 alin. (5) din Legea apelor, precipitațiile atmosferice care cad pe terenurile private pot fi folosite de către proprietar în conformitate cu dispozițiile Codului civil și se consideră folosința generală a apei, și nu este necesar de obținut autorizație de folosință specială a apei la irigare.

Articolele 590-593 din Codul civil stabilesc modul de folosire a apelor, regulile speciale de folosință, captare a apelor etc.

Conform prevederilor art. 592 alin. (1) proprietarul care vrea să folosească pentru irigarea terenului său apele naturale și artificiale de care poate dispune în mod efectiv are dreptul ca, pe cheltuiala sa exclusivă, să facă pe terenul riveran opus lucrări utile de captare a apei.

În cazul surplusului de apă conform prevederilor art. 593 alin. (1) din Codul civil proprietarul căruia îi prisosește apa pentru necesitățile curente este obligat ca, în schimbul unei juste și prealabile despăgubiri, să ofere acest surplus proprietarului care nu poate procura apa necesară terenului său decât cu o cheltuială excesivă.

Proprietarul nu poate fi scutit de obligația stabilită la alin. (1) din art. 593 pretinzând că ar putea da surplusului de apă o altă destinație decât satisfacerea necesităților curente. El poate însă cere proprietarului aflat la nevoie despăgubiri suplimentare cu condiția că va dovedi existența reală a destinației pretinse.

Ținând cont că bazinele de acumulare a apei din precipitații este necesar de a fi construite în extravilan în majoritatea cazurilor pe terenuri cu destinație agricolă propunem de a indica expres în art. 36, lit. b) din Codul funciar nr. 828/1991, că pe

terenurile cu destinație agricolă, pot fi amplasate bazinele de acumulare a apelor pluviale la irigare.

Suplimentar, comunicăm că propunerile la Codul fiscal incluse în proiect au fost excluse din considerentul că acestea au fost acceptate de a fi incluse la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind politica fiscală și vamală pentru anul 2022), promovat de Ministerul Finanțelor și aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 394/2021 și adoptate de Parlament.

Totodată, pentru examinarea propunerilor și obiecțiilor parvenite asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea apelor, Codul funciar), în ședința Secretarilor Generali din 31 decembrie 2021 și executării sarcinilor stabilite în Procesul-verbal nr. 34/2021, MAIA a organizat o ședință de lucru în comun cu Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova, unde s-a decis pe principii reciproc acceptabile asupra divergențelor pe marginea proiectului de lege menționat (Proces-verbal nr. 1 din 05.01.2022).

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului dat nu necesită mijloace financiare suplimentare din contul bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare a adoptării modificărilor propuse, pentru a pune în aplicare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative va fi necesar:

- modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 1170/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri;
- modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 894/2013 cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic în domeniul autorizării de mediu pentru folosința specială a apei.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Întru respectarea articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectului dat la data de 22.10.2021 a fost plasat pe siteul Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotaririi-guvernului-cu-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8579>) la compartimentul *Transparență decizională*, la rubrica *Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor*.

De asemenea, în conformitate cu pct.11 subpct.3), din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative aprobată prin Hotărîrea de Guvern nr.23/2019, Anunțul privind inițierea consultărilor publice asupra Analizei Impactului de Reglementare a proiectului menționat a fost plasat pe siteul Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare ([articip.gov.md/ro/document/stages/analiza-a-impactului-de-reglementare-efectuat-pentru-proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8650](https://particip.gov.md/ro/document/stages/analiza-a-impactului-de-reglementare-efectuat-pentru-proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8650)).

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție în conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu cade sub incidența art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției în conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

11. Constatările altor expertize

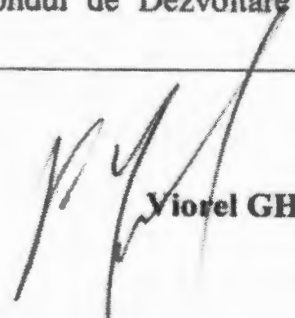
Ministerul a elaborat Analiza Impactului de Reglementare efectuată la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative și a remis Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător pentru examinare (nr. 07-05/3731 din 15.11.2021). Astfel, la data de 23 noiembrie curent, AIR la proiectul menționat a fost examinată în cadrul Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător și susținut cu condiția luării în considerare a recomandărilor expuse de expert (scrisoarea Cancelariei de Stat, Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător nr. 38-78-85-9743 din 3.12.2021). Astfel, AIR definitivată conform recomandărilor și proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost remis Cancelariei de Stat, Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător prin scrisoarea nr. 07-04/3895 din 29.11.2021, pentru examinare și expunerea opiniei.

La data de 7 decembrie curent, Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative și nu a susținut proiectul dat. Astfel, MAIA după examinare și avizare a proiectului menționat va prezenta repetat Comisiei pentru a se expune asupra acestuia.

Suplimentar, menționăm că AIR a fost remis Ministerului Finanțelor pentru examinare și consultare acesta fiind avizat pozitiv (nr. 09/2-03/2496/1302 din 13.12.2021).

De asemenea, AIR a fost consultat cu Fondul de Dezvoltare Durabilă din Moldova.

Ministru

Viorel GHERCIU

Analiza Impactului de Reglementare
efectuată pentru proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza Impactului de Reglementare efectuată pentru proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
Data:	22 noiembrie 2021
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Serviciul îmbunătățiri funciare și fond funciar.
Persoana responsabilă și datele de contact:	Angela Dogotari Date de contact: e-mail: angela.dogotari@maia.gov.md , tel. 022 204-543.

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Problema care a impus elaborarea acestui proiect pentru modificarea unor acte normative sunt barierele birocratice în procesul de eliberare/reperfectare/modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare, utilizarea neeficientă a SCI și probleme la accesarea sprijinului financiar (subvențiilor) destinate producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

La momentul actual, în Codul fiscal se atestă o lacuna care poate afecta activitatea AUI, deoarece lasă loc de interpretare și poate genera situația unui tratament disproporționat a acestora, sub aspect fiscal, în raport cu alte forme de organizații necomerciale.

În speță, dispozițiile art. 52 din Cod indică o listă expresă a organizațiilor necomerciale care sînt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare și care sunt scutite de plata impozitului pe venit a producătorilor agricoli membr ai AUI în această listă nu figurează, cu toate că, în conformitate cu art. 3 (1) al Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, AUI sunt organizații necomerciale constituite benevol de către persoanele fizice și juridice care utilizează în activitatea lor irigarea, în modul prevăzut de această lege.

Totodată, de jure și de facto, AUI corespund cerințelor expuse în alin. 2 al aceluiași articol. Scopul de bază al acestora fiind administrarea, exploatarea și

întreținerea, în interes public și în interesul membrilor săi, a sistemului de irigare și/sau desecare ce a stat la baza formării ei.

În prezent, în conformitate cu prevederile Legii nr. 171/2010, au fost constituite și funcționează 35 de AUAI, dintre care 27 au semnat contractele de transmitere în folosință gratuită (comodat) a SCI – proprietatea statului, iar restul se află în proces de transfer de management. Membrii AUAI fiind producătorii agricoli.

Odată cu încheierea contractelor de transmitere în folosință gratuită (comodat) a sistemelor centralizate de irigare, producătorii agricoli – prin intermediul AUAI își asumă sarcina de administrare și exploatare sistemului de irigare și/sau desecare proprietatea statului din cadrul ariei sale de deservire și distribuirea apei pentru irigare către membrii Asociației, precum și alte sarcini prevăzute la art. 5 alin. (2) al Legii nr. 171/2010. AUAI activează pe principii de autofinanțare, iar drept surse de venit, de bază, servesc cotizațiile anuale de membru și de aderare, precum și plățile pentru livrarea apei, achitate de membrii Asociației.

În conformitate cu art. 31 al legii menționate, cotizația anuală de membru are o destinație specială, care vizează acoperirea costurilor fixe și altor cheltuieli ce țin de activitatea AUAI (costurile de întreținere anuală a sistemului de irigare și/sau desecare și de pregătire a acestuia pentru următorul sezon de irigare, salariile personalului angajat, provizioane, etc.). Astfel spus, aceasta este o plată adresată acoperirii unei părți majore din cheltuielile de întreținere, exploatare și îmbunătățire a Sistemelor Centralizate de Irigare (SCI), care sunt în esență proprietatea statului. Valența cotizației în procesul de asigurare a unei activități sustenabile a AUAI crește mai cu seamă în ani climaterici favorabili pentru agricultură, caracterizați prin precipitații abundente, când veniturile din irigare descresc semnificativ.

Astfel, cu toate că cotizațiile reprezintă plăți cu destinație specială, adresate întreținerii obiectelor de infrastructură - proprietatea statului, iar irigarea este o componentă complementară și esențială activității de producere agricolă, potrivit art. 24 al Codului Fiscal, cotizațiile achitate de producătorii agricoli nu sunt tratate la momentul actual ca cheltuielile ordinare și necesare, suportate de contribuabil, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.

Situația existentă, constituie un impediment în dezvoltarea sectorului de irigare, generând reticiența producătorilor agricoli în obținerea calității de membru a AUAI și/sau tendința de a diminua valoarea cotizațiilor spre achitare și a se baza pe venituri reieșite din plăți pentru irigare, ceea ce poate afecta atât activitatea AUAI, cât și fiabilitatea SCI. Persoanele afectate fiind producătorii agricoli.

În acest context, se propune completarea art. 24 din Codul fiscal cu un alineat nou (152) cu următorul conținut: „(152) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru destinate activității asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații.”

Refeindu-ne la impact asupra bugetului, în tabelul de mai jos sunt prezentate indicatorii relevanți activității AUAI și o estimare a impactului financiar mediu asupra veniturilor la buget în cazul aprobării modificărilor propuse.

AUAI	Suprafața ariei de deservire a SCI, ha	Suprafața deținută de membri AUAI, ha			Venituri totale din cotizații, mil lei			Cotizația medie, lei/ha			Impactul estimat asupra veniturilor la buget, mil lei		
		2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Compact/SCI reabilitate	14153	7920	8429	8713	1610	1992	2202	203	236	253	193	239	264

Post-Compact/ SCI nereabilitate	20210	164 0	6950	6952	0	619	263 5	0	89	379	0	74	316
Total	34363	956 0	1537 9	1566 5	161 0	261 1	483 7	168	170	309	193	313	580

Sursă: Situația financiară a AUAI, Baza de date SIA RegAUAI

Astfel, pornind de la situația anului 2021, valoarea totală a cheltuielilor ce vor deveni deductibile la plata cotizațiilor de membru se estimează la 4837 mii lei, iar impactul de diminuare a impozitului pe venit se estimează în mediu la 580 mii lei, ceea ce constituie 0,01% în raport cu 5650, mln. lei venituri preconizate pentru anul 2021 la bugetul public național din încasarea impozitului pe venit de la persoane persoane juridice.

Având în vedere cele expuse, impactul financiar poate fi apreciat ca nesemnificativ, mai ales în contextul că SCI - proprietatea statului sunt integral din mijloacele producătorilor agricoli membri ai AUAI, statul diminuându-și în perioada 2015 - prezent cheltuieli aferente cu circa 10489,5 mii lei anual.

Pe de altă parte, în opinia MAIA, această măsură va contribui la consolidarea interesului față de sectorul asociativ de gestionare a sistemelor de irigare, precum și va stimula activitățile și de întreținere, exploatare și dezvoltare a patrimoniului hidrotehnic, domeniul public al statului, ceea ce corespunde obiectivelor prioritate stabilite în Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune”.

Totodată, urmărind interesele de ordin general ale Statutului privind asigurarea integrității și utilizării eficiente a patrimoniul hidrotehnic public existent, inclusiv respectarea angajamentelor țării asumate prin acorduri internaționale în partea care ține de asigurarea durabilității investițiilor în reabilitarea și modernizarea sistemelor centralizate de irigare, se impun măsuri și alte măsuri care ar stimula sporirea utilizării sistemelor centralizate de irigare, în calitate de soluții complexe care garantează instrumente reale de combatere a constrângerilor cauzate de secete pentru toți agricultorii, indiferent de mărimea și capacitățile agricultorilor din aria de deservire.

Una din propuneri ce ar contribui la acest obiectiv, expusă și de către producătorii agricoli, utilizatorii de apă și AUAI în cadrul conferințelor și altor evenimente de specialitate, rezidă în limitarea eliberării actelor permissive privind folosința specială a apei pentru irigare altor titulari aflați în ariile de deservire a sistemelor centralizate de irigare fiabile.

În susținerea acestei măsuri sunt invocate mai multe argumente și anume:

1. Protejarea investiției publice a statului în Sistemele Centralizate de Irigare;
2. Asigurarea accesului larg a producătorilor agricoli la surse de apă pentru irigare de calitate fără a fi necesară obținerea unei autorizații de mediu pentru folosința specială a apei la irigare;
3. Asigurarea protecției mediului și resurselor de apă;
4. Aplicarea metodelor de irigare prietenoase mediului și protecției resurselor de sol;
5. Asigurare onorării obligațiilor fiscale privind pentru utilizarea resurselor naturale (apei);
6. Optimizarea costurilor de întreținere a Sistemelor Centralizate de Irigare și a apei la irigare.

În acest sens, la art. 27 din Legea apelor, se propune completarea alineatului (31) cu următorul conținut: (31) În aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează doar asociației utilizatorilor de apă pentru irigații ori entității juridice, abilitate să gestioneze acest sistem în modul stabilit de lege". Autorizații deja eliberate altor titulari vor rămâne valabile până la expirarea valabilității acestora.

O altă problemă cu care se confruntă producătorii agricoli membri ai AUAİ și alți utilizatori de apă este faptul că Agenția de Mediu nu eliberează în termen de 30 zile autorizația de folosință specială a apei la irigare. Astfel, art. 25 din Legea apelor, stabilește că instituțiile competente, în termen de 30 de zile de la primirea cererii vor coordona prin procedura ghișeului unic, condițiile de folosință a apei. Totodată, termenul maxim de examinare a cererii și de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru Agenția de Mediu este de asemenea 30 de zile.

Instituțiile responsabile de coordonare prin ghișeul unic în majoritatea cazurilor prezintă avizul în termenul stabilit de 30 de zile, și Agenția de Mediu nu reușește să elibereze autorizația data în termenul stabilit.

Din aceste considerente, se propune ca instituțiile competente de la primirea cererii să coordoneze prin procedura ghișeului unic în termen de 20 zile. Astfel, la art. 30, alin. (5) cifra „30” se va substitui cu cifra „20”.

De asemenea, se propune la alineatul (4) cifra „30” se substitui cu cifra „15” din considerentul ca orice persoană fizică sau persoană juridică care are obiecții la cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei să poate notifica în scris instituția competentă în termen de 15 de zile de la data recepționării cererii de către instituție, pînă Agenția de Mediu va elibera autorizația de folosință specială a apei la irigare.

Totodată, în legătură cu derularea procesului de transfer al managementului SCI de la întreprinderile de stat către AUAİ, necesită reglementare problema succesiunii autorizațiilor de folosință specială a apei la irigare. În prezent, Legea apelor reglementează doar la general expres procedura de succesiune în cazul dat și care sunt documentele necesare în acest scop. Ca urmare, autoritatea competentă solicită AUAİ prezentarea întregului set de acte stabilite la art. 25 din Legea apelor, eliberînd o nouă autorizație de folosință specială a apei la irigare. Din aceste considerente, AUAİ au avut impedimente la obținerea subvențiilor pentru achitarea cheltuielilor la irigare.

În acest scop, se propune la art. 29 de completat în final alin. (2) cu următorul conținut: „în baza actului care necesită reperfectare și documentelor confirmative ce dovedesc succesiunea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei”.

Concerizarea data este necesară pentru ca autoritatea abilitată să nu solicite toate documentele indicate la art. 25 din Legea apelor. Se propune să fie prezentată în acest scop cererea de cesionare și autorizația eliberată anterior.

Totodată, în virtutea faptului că întreprinderile de stat specializate gestionau mai multe SCI, în unele cazuri pot fi mai mulți succesori ai unei autorizații, din aceste considerente se propune de completat art. 29 cu alin. (3) din Legea apelor, ca în cazul în care sunt mai mulți succesori, autoritatea abilitată să înregistreze cesiunea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru fiecare cesionar în parte conform documentelor confirmative ce dovedesc divizarea acestora.

Un alt impediment cu care se confruntă AUAİ, este depășirea volumului de apă stabilit în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei la irigare în cazul unor secete severe. Sunt cazuri cînd utilizatorii de apă au necesitate de un volum de apă la

irigare mai mare decât cel stabilit în autorizația de folosință specială a apei la irigare însă Legea apelor nu stabilește proceduri clare în acest sens.

Astfel, se propune ca la art. 30 din Legea apelor, de stabilit că autorizația de mediu pentru folosință specială a apei să poată fi modificată de către autoritatea abilitată la solicitarea de către titularii autorizației de mediu pentru folosință specială a apei a volumului suplimentar de folosință a apei la irigare. De asemenea, de completat art. 30 cu alin. (4) și (5) cu următorul conținut:

„(4) Modificarea volumului de apă în autorizația de mediu pentru folosință specială a apei se efectuează în decurs de 5 zile de la depunerea cererii de către autoritatea emitentă, cu avizul organului central al administrației publice în domeniul apelor.

(5) Termenul de valabilitate a autorizației de mediu pentru folosință specială a apei modificat nu poate depăși termenul de valabilitate indicat în actul permisiv care se modifică.”

Totodată, menționăm că o soluție de aprovizionare cu apă la irigare poate fi colectarea apei de ploaie. Aceasta este una dintre cele mai eficiente și ecologice soluții pentru administrarea apei din precipitații. Chiar și în perioadele cu precipitații reduse, poate fi colectată apă pentru creșterea culturilor agricole.

În plus, colectarea apei de ploaie va scădea cererea de apă la irigare. Iar pentru construcția acestor bazine sunt folosite materiale prietenoase mediului. Conform prevederilor art. 22 alin. (5) din Legea apelor, precipitațiile atmosferice care cad pe terenurile private pot fi folosite de către proprietar în conformitate cu dispozițiile Codului civil și se consideră folosință generală a apei, și nu este necesar de obținut autorizație de folosință specială a apei la irigare.

Articolele 590-593 din Codul civil stabilesc modul de folosire a apelor, regulile speciale de folosință, captare a apelor etc.

Conform prevederilor art. 592 alin. (1) proprietarul care vrea să folosească pentru irigarea terenului său apele naturale și artificiale de care poate dispune în mod efectiv are dreptul ca, pe cheltuiala sa exclusivă, să facă pe terenul riveran opus lucrări utile de captare a apei.

În cazul surplusului de apă conform prevederilor art. 593 alin. (1) din Codul civil proprietarul căruia îi prisosește apa pentru necesitățile curente este obligat ca, în schimbul unei juste și prealabile despăgubiri, să ofere acest surplus proprietarului care nu poate procura apa necesară terenului său decât cu o cheltuială excesivă.

Proprietarul nu poate fi scutit de obligația menționată la alin. (1) din art. 593 pretinzând că ar putea da surplusului de apă o altă destinație decât satisfacerea necesităților curente. El poate însă cere proprietarului aflat la nevoie despăgubiri suplimentare cu condiția că va dovedi existența reală a destinației pretinse.

Ținând cont că, bazinele de acumulare a apei din precipitații este necesar de construit în extravilan în majoritatea cazurilor pe terenuri cu destinație agricolă propunem de a indica expres în art. 36, lit. b) din Codul funciar nr. 828/1991 că pe terenurile cu destinație agricolă, pot fi amplasate bazinele de acumulare a apelor pluviale la irigare.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

1. Existența unor neconformități în cadrul legislativ național;
2. Bariere birocratice în procesul de eliberare/reperfectare/modificare a autorizației de mediu pentru folosință specială a apei pentru irigare;

3. Utilizarea neeficientă a patrimoniului hidrotehnic public;
4. Diminuarea eficienței economice a producției agricole;
5. Impedimente la accesarea sprijinului financiar (subvențiilor) destinate producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor.
6. Lipsa reglementărilor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Lipsa unei astfel de intervenții în cadrul normativ național va crea dificultăți la eliberarea/reperfectare/modificarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare, utilizarea patrimoniului hidrotehnic public, la accesarea sprijinului financiar (subvențiilor) destinate producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor și crearea impedimentelor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare.

Astfel, sunt afectați producătorii agricoli și utilizatorii de apă care utilizează apa la irigare. Pentru anul 2021 mai mulți producători agricoli membri ai AUAİ au impedimente la aplicarea dosarelor pentru obținerea subvențiilor la compensarea cheltuielilor la irigare.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

- Cod fiscal nr. 1163/1997;
- Legea apelor nr. 272 din 23.12.2011;
- Codul funciar nr. 828/1991
- Hotărîrea de Guvern nr. 894 din 12.11.2013 cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic în domeniul autorizării de mediu pentru folosința specială a apei.

În prezent în *Cod fiscal nr. 1163/1997* la momentul actual se atestă o lacuna care poate afecta activitatea AUAİ (membri sunt producătorii agricoli), deoarece lasă loc de interpretare și poate genera situația unui tratament disproporționat a acestora, sub aspect fiscal, în raport cu alte forme de organizații necomerciale.

Dispozițiile art. 52 din Cod indică o listă expresă a organizațiilor necomerciale care sînt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare și care sînt scutite de plata impozitului pe venit. AUAİ în această listă nu figurează, cu toate că, în conformitate cu art. 3 (1) al Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, AUAİ sînt organizații necomerciale constituite benevol de către persoanele fizice și juridice care utilizează în activitatea lor irigarea, în modul prevăzut de această lege. Astfel, este necesar de a stabili expres în lista menționată și AUAİ.

Totodată, potrivit art. 24 al Codului Fiscal, cotizațiile achitate de producătorii agricoli nu sînt tratate la momentul actual ca cheltuieli ordinare și necesare, suportate de contribuabil, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.

Odată cu încheierea contractelor de transmitere în folosință gratuită (comodat) a sistemelor centralizate de irigare, producătorii agricoli – prin intermediul AUAİ își asumă sarcina de administrare și exploatare sistemului de irigare și/sau desecare proprietatea statului din cadrul ariei sale de deservire și distribuirea apei pentru irigare către membrii Asociației, precum și alte sarcini prevăzute la art. 5 alin. (2) al Legii nr. 171/2010.

AUAİ activează pe principii de autofinanțare, iar drept surse de venit, de bază, sînt servesc cotizațiile anuale de membru și de aderare, precum și plățile pentru livrarea

apei, achitate de membrii Asociației. În conformitate cu art. 31 al Legii nr. 171/2010, cotizația anuală de membru are o destinație specială, care vizează acoperirea costurilor fixe și altor cheltuieli ce țin de activitatea AUAİ (costurile de întreținere anuală a sistemului de irigare și/sau desecare și de pregătire a acestuia pentru următorul sezon de irigare, salariile personalului angajat, provizioane, etc.). Acesta este o plată adresată acoperirii unei părți majore din cheltuielile de întreținere, exploatare și îmbunătățire a Sistemelor Centralizate de Irigare (SCI), care sunt în esență proprietatea statului.

Această măsură va contribui la consolidarea interesului față de sectorul asociativ de gestionare a sistemelor de irigare, precum și va stimula activitățile și de întreținere, exploatare și dezvoltare a patrimoniului hidrotehnic, domeniul public al statului.

Totodată, urmărind interesele de ordin general ale statului privind asigurarea integrității și utilizării eficiente a patrimoniul hidrotehnic public existent, inclusiv respectarea angajamentelor țării asumate prin acorduri internaționale în partea care ține de asigurarea durabilității investițiilor în reabilitarea și modernizarea sistemelor centralizate de irigare, se impun măsuri care ar stimula sporirea utilizării sistemelor centralizate de irigare, în calitate de soluții complexe care garantează instrumente reale de combatere a constrângerilor cauzate de secete pentru toți agricultorii, indiferent de mărimea și capacitățile agricultorilor din aria de deservire.

Se propune limitarea eliberării actelor permissive privind folosința specială a apei pentru irigare altor titulari aflați în ariile de deservire a sistemelor centralizate de irigare fiabile.

În suținerea acestei măsuri sunt invocate mai multe argumente, astfel, irigarea efectuată de către o persoană alimentată legal cu apă printr-un sistem centralizat de irigare gestionat de o asociație a utilizatorilor de apă pentru irigare sau de o altă persoană care deține autorizație de mediu pentru folosința specială a apei nu necesită o astfel de autorizație, alt argument ține de avantajele tehnice și mediu, fiind menționat că sistemele centralizate de irigare sunt dotate sistemele necesare protecție a mediului, aplică metode de irigare și asigură cu apă prietenoasă solului, iar capacitățile de pompare acestora pot satisface suprafețe mai mari și un număr mai mare de agricultori.

Și un alt argument ține de aspectul economic și fiscal al problemei. Utilizarea eficientă a SCI și majorarea volumelor de apă pompată contribuie inevitabil la diminuarea costurilor de întreținere a SCI și a apei la irigare, iar pe dimensiunea statului aceasta va spori transparența și vărsarea deplină a obligațiilor fiscale aferente utilizării resurselor naturale. În acest context la art. 27 din Legea apelor, se propune completarea aliniatului (3¹) ca în aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează doar asociației utilizatorilor de apă pentru irigații ori entității juridice, abilitate să gestioneze acest sistem în modul stabilit de lege". Autorizații deja eliberate altor titulari vor rămâne valabile până la expirarea valabilității acestora.

La art. 25 din *Legea apelor*, se propune modificarea termenului de eliberare a autorizației de folosință a apei la irigare. Problema cu care se confruntă AUAİ și alți utilizatori de apă este faptul că Agenția de Mediu nu eliberează în termen de 30 zile autorizația de folosință specială a apei la irigare. Astfel, art. 25 din *Legea apelor*, stabilește că instituțiile competente, în termen de 30 de zile de la primirea cererii vor coordona prin procedura ghișeului unic, condițiile de folosință a apei. Astfel, termenul maxim de examinare a cererii și de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru Agenția de Mediu este de asemenea 30 de zile.

Instituțiile responsabile de coordonare prin ghișeul unic în majoritatea cazurilor prezintă avizul în termenul stabilit de 30 de zile, și Agenția de Mediu nu reușește să elibereze autorizația data în termenul stabilit.

Din aceste considerente, se propune ca instituțiile competente de la primirea cererii să coordoneze prin procedura ghișeului unic în termen de 20 zile. În acest sens se propune modificarea art. 30, alin. (5).

De asemenea, se propune la aliniatul (4) cifra „30” se substituie cu cifra „15” din considerentul ca orice persoană fizică sau persoană juridică care are obiecții la cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei să poate notifica în scris instituția competentă în termen de 15 de zile de la data recepționării cererii de către instituție, pînă Agenția de Mediu va elibera autorizația de folosință specială a apei la irigare.

Totodată, în prezent, Legea apelor reglementează doar la general expres procedura de succesiune în cazul dat și care sunt documentele necesare în acest scop. Ca urmare, autoritatea competentă Agenția de Mediu solicita producătorilor agricoli, AUAÎ prezintarea întregului set de acte stabilite la art. 25 din Legea apelor, eliberînd o nouă autorizație de folosință specială a apei la irigare. Astfel, în anul 2020 au avut impedimente la obținerea subvențiilor pentru achitarea cheltuielilor la irigare.

Pentru soluționarea problemei date, se propune modificarea art. 29 din Legea apelor. Concerizarea data este necesară pentru ca autoritatea abilitată să nu solicite toate documentele indicate la art. 25 din Legea apelor. Se propune să fie prezentată în acest scop cererea de cesionare și autorizația eliberată anterior.

Totodată, în unele cazuri pot fi mai mulți succesori ai unei autorizații, din aceste considerente se propune de completat art. 29 cu alin. (3) din Legea apelor, ca în cazul în care sunt mai mulți succesori, autoritatea abilitată să înregistreze cesiunea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru fiecare cesionar în parte conform documentelor confirmative ce dovedesc divizarea acestora.

Un alt impediment cu care se confruntă producătorii agricoli, AUAÎ, este depășirea volumului de apă stabilit în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei la irigare în cazul unor secete severe. Sunt cazuri cînd utilizatorii de apă au necesitate de un volum de apă la irigare mai mare decît cel stabilit în autorizația de folosință specială a apei la irigare însă Legea apelor nu stabilește proceduri clare în acest sens.

Pentru soluționarea problemei date, este necesar modificarea art. 30 din Legea apelor, și de stabilit că autorizația de mediu pentru folosința specială a apei să poată fi modificată de către autoritatea abilitată la solicitarea de către titularii autorizației de mediu pentru folosința specială a apei a volumului suplimentar de folosință a apei la irigare.

O altă carență în *Codul funciar* este lipsa reglementărilor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare. Pentru eliminarea acestui impediment și ținînd cont că apele pluviale pot fi acumulate în extravilan se propune completarea art. 36 din *Codul funciar* cu reglementări în scopul dat.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Prezentul proiect de lege implică următorul obiectiv:

Asigurarea utilizării eficiente a investițiilor și patrimoniului hidrotehnic public și eliminarea barierelor birocratice în procesul de eliberare, reperfectare, modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Posibile dezavantaje:

1. Menținerea lacunelor și barierelor birocratice în procesul de eliberare/reperfectare/modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;

2. Stagnarea situației și menținerea condițiilor pentru poluarea mediului și irigarea terenurilor agricole cu apă necorespunzătoare în ariile de deservire a SCI fiabile, ce poate conduce la degradarea resurselor de sol;

3. Utilizarea neeficientă a SCI și, ca consecință, degradarea investițiilor și a patrimoniului hidrotehnic public;

4. Descurajarea producătorilor agricoli de trece la practica culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticultură și viticultură) utilizând irigarea;

5. Reducerea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;

6. Diminuarea eficienței economice a producției agricole;

7. Păstrarea impedimentelor la accesarea sprijinului financiar (subvențiilor) destinate producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țin seama de cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligatii ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea II - aprobarea proiectului

Prezentul proiect are drept scop eliminarea barierelor birocratice în procesul de eliberare, reperfectare, modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare, utilizarea eficientă a SIC.

Cu referire la modificările propuse Codul fiscal sunt:

- Facilitarea fondării și consolidarea capacităților AUAJ de a gestiona SCI într-un mod sustenabil;

- Susținerea și stimularea producătorilor agricoli de a aderă la AUAJ și de a utiliza irigarea pentru mărirea productivității și combaterea fenomenelor de secetă;

- Majorarea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;

Cu referire la modificările propuse la Legea apelor sunt:

- Eliminarea lacunelor în procesul de obținere de către utilizatorii de apă/producătorii agricoli a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;

- Asigurarea integrității și creșterea eficienței exploatării sistemelor de irigare centralizate;

- Facilitarea fondării și consolidarea capacităților AUAJ de a gestiona SCI într-un mod sustenabil;

- Utilizarea legală și judicioasă a resurselor de apă disponibile;

- Irigarea terenurilor agricole cu apă calitativă, ce va reduce riscul de degradare a resurselor de sol;

- Facilitatea accesului producătorilor agricoli la subvenții din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, la submăsura ce ține de stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare;

Cu referire la modificările propuse Codul funciar sunt:

- Crearea premiselor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

La proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative nu s-au identificat opțiuni alternative decât cea de aprobare a proiectului dat.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Costuri:

Costurile în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Beneficii:

Beneficii în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Efecte negative:

1. Neprezentarea actelor permissive pentru eliberarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare
2. Irigarea terenurilor agricole cu apă necalitativă;
3. Degradarea resurselor de sol;
4. Neasigurarea irigației terenurilor agricole și scăderea productivității culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticultură și viticole).
5. Descreșterea volumului producției agricole;
6. Reducerea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;
7. Neasigurarea eficienței economice a producției Agricole;
8. Neasigurarea integrității patrimoniului hidrotehnic.

Riscuri:

1. Nerespectarea de către agenții economici a prevederilor Legii apelor nr. 272 din 23.12.2011;
2. Irigarea terenurilor agricole în lipsa autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare sau ne asigurarea irigației;
3. Neasigurarea integrității și utilizarea inefficientă a sistemelor de irigare centralizate - proprietatea statului.

Impactul:

1. Cadrul normativ național neconform și neunivoc;
2. Bariere birocratice în procesul de reperfectare/modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;
3. Poluarea mediului și irigarea terenurilor agricole cu apă necorespunzătoare ce poate conduce la degradarea resurselor de sol;
4. Utilizarea neeficientă a SCI și, ca consecință, degradarea investițiilor și a patrimoniului hidrotehnic public;
5. Descurajarea producătorilor agricoli de trece la practica culturilor agricole cu valoare adăugată;
6. Diminuarea eficienței economice a producției agricole.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Costuri:

Costurile aferente intervenției statului în domeniul vizat presupun cheltuielile legate de elaborarea și publicarea proiectului de hotărâre respectiv.

Beneficii:

- Diminuarea riscurilor de secetă și sporirea competitivității produselor alimentare pe piață;
- Facilitarea procesului de obținere/modificare/reperfectare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;
- Asigurarea irigației terenurilor agricole cu apă calitativă ce va reduce riscul de degradare a resurselor funciare;
- Clarificarea statutului AUA;
- Susținerea și stimularea producătorilor agricoli de a aderă la AUA și de a utiliza irigarea pentru majorarea productivității și combaterea fenomenelor de secetă majorarea productivității culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticole și viticole);
- Asigurarea accesului la apă pentru irigații și corespunzător majorarea productivității culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticole și viticole) și corespunzător a defalcărilor în bugetmajorarea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;
- Asigurarea utilizării legale și judicioase a resurselor de apă disponibile, precum și a integrității și exploatării eficiente sistemelor de irigare centralizate – proprietate publică a statului;
- Crearea condițiilor și eliminarea impedimentelor la construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale la irigare.

Riscuri:

Nu s-au identificat riscuri în vederea aprobării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative.

Costuri de conformare:

Eliminarea unor impedimente la irigarea terenurilor agricole și administrarea patrimoniului hidrotehnic va micșora timpul și cheltuielile producătorilor agricoli la perfectarea actelor permissive pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și asigurarea integrității patrimoniului hidrotehnic.

Lipsa de cheltuieli și a unor impacturi negative din partea statului pentru elaborarea, aprobarea și publicarea actului legislativ.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu s-au identificat alte opțiuni alternative.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizate în acesta

Riscuri care pot duce la eșecul intervenției nu s-au identificat.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu fost identificate costuri de conformare în vederea implementării prevederilor prezentului proiect.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

În vederea asigurării irigației terenurilor agricole și administrării patrimoniului hidrotehnic, perfectării actelor permissive pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și asigurarea integrității patrimoniului hidrotehnic, se va opta pentru aprobarea proiectului proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative.

Opțiunea propusă va influența pozitiv atât asupra mediului de afaceri din domeniul alimentar, cît și asupra societății prin protejarea resurselor de apă și sol.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Implementarea proiectului dat este de competența Agenției de Mediu și a producătorilor agricoli. Ca urmare a aprobării prezentului proiect Hotărîrea de Guvern nr. 894/2013 cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic în domeniul autorizării de mediu pentru folosința specială a apei și Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1170/2016 urmează a fi ajustate.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea se va efectua în baza următorilor indicatori de performanță:

1. Numărul AUAİ create/fondate;
2. Volumul de apă pompat la irigarea terenurilor;
3. Numărul bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare;
4. Majorarea veniturilor producătorilor agricoli;
5. Majorarea productivității culturilor agricole.

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Odată cu aprobarea și intrarea în vigoare a prevederilor prezentului proiect impactul pozitiv se va resimți în timp, după o evaluare anuală a implementărilor și respectării prevederilor propuse.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în promovarea prezentului proiect sunt:

-Producătorii agricoli, utilizatorii de apă, AUAİ care își manifestă interesul firesc față de protejarea resurselor de apă și sol și asigurarea colectării apelor pluviale și irigarea culturilor agricole în perioada de vegetație;

Post-Compact/ SCI nereabilitate	20210	164 0	6950	6952	0	619	263 5	0	89	379	0	74	316
Total	34363	956 0	1537 9	1566 5	161 0	261 1	483 7	168	170	309	193	313	580

Sursă: Situația financiară a AUAI, Baza de date SIA RegAUAI

Astfel, pornind de la situația anului 2021, valoarea totală a cheltuielilor ce vor deveni deductibile la plata cotizațiilor de membru se estimează la 4837 mii lei, iar impactul de diminuare a impozitului pe venit se estimează în mediu la 580 mii lei, ceea ce constituie 0,01% în raport cu 5650, mln. lei venituri preconizate pentru anul 2021 la bugetul public național din încasarea impozitului pe venit de la persoane persoane juridice.

Având în vedere cele expuse, impactul financiar poate fi apreciat ca nesemnificativ, mai ales în contextul că SCI - proprietatea statului sunt integral din mijloacele producătorilor agricoli membri ai AUAI, statul diminuându-și în perioada 2015 - prezent cheltuieli aferente cu circa 10489,5 mii lei anual.

Pe de altă parte, în opinia MAIA, această măsură va contribui la consolidarea interesului față de sectorul asociativ de gestionare a sistemelor de irigare, precum și va stimula activitățile și de întreținere, exploatare și dezvoltare a patrimoniului hidrotehnic, domeniul public al statului, ceea ce corespunde obiectivelor prioritate stabilite în Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune”.

Totodată, urmărind interesele de ordin general ale Statutului privind asigurarea integrității și utilizării eficiente a patrimoniul hidrotehnic public existent, inclusiv respectarea angajamentelor țării asumate prin acorduri internaționale în partea care ține de asigurarea durabilității investițiilor în reabilitarea și modernizarea sistemelor centralizate de irigare, se impun măsuri și alte măsuri care ar stimula sporirea utilizării sistemelor centralizate de irigare, în calitate de soluții complexe care garantează instrumente reale de combatere a constrângerilor cauzate de secete pentru toți agricultorii, indiferent de mărimea și capacitățile agricultorilor din aria de deservire.

Una din propuneri ce ar contribui la acest obiectiv, expusă și de către producătorii agricoli, utilizatorii de apă și AUAI în cadrul conferințelor și altor evenimente de specialitate, rezidă în limitarea eliberării actelor permissive privind folosința specială a apei pentru irigare altor titulari aflați în ariile de deservire a sistemelor centralizate de irigare fiabile.

În susținerea acestei măsuri sunt invocate mai multe argumente și anume:

1. Protejarea investiției publice a statului în Sistemele Centralizate de Irigare;
2. Asigurarea accesului larg a producătorilor agricoli la surse de apă pentru irigare de calitate fără a fi necesară obținerea unei autorizații de mediu pentru folosința specială a apei la irigare;
3. Asigurarea protecției mediului și resurselor de apă;
4. Aplicarea metodelor de irigare prietenoase mediului și protecției resurselor de sol;
5. Asigurare onorării obligațiilor fiscale privind pentru utilizarea resurselor naturale (apei);
6. Optimizarea costurilor de întreținere a Sistemelor Centralizate de Irigare și a apei la irigare.

În acest sens, la art. 27 din Legea apelor, se propune completarea aliniatului (31) cu următorul conținut: (31) În aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează doar asociației utilizatorilor de apă pentru irigații ori entității juridice, abilitate să gestioneze acest sistem în modul stabilit de lege". Autorizații deja eliberate altor titulari vor rămâne valabile până la expirarea valabilității acestora.

O altă problemă cu care se confruntă producătorii agricoli membri ai AUAİ și alți utilizatori de apă este faptul că Agenția de Mediu nu eliberează în termen de 30 zile autorizația de folosință specială a apei la irigare. Astfel, art. 25 din Legea apelor, stabilește că instituțiile competente, în termen de 30 de zile de la primirea cererii vor coordona prin procedura ghișeului unic, condițiile de folosință a apei. Totodată, termenul maxim de examinare a cererii și de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru Agenția de Mediu este de asemenea 30 de zile.

Instituțiile responsabile de coordonare prin ghișeul unic în majoritatea cazurilor prezintă avizul în termenul stabilit de 30 de zile, și Agenția de Mediu nu reușește să elibereze autorizația data în termenul stabilit.

Din aceste considerente, se propune ca instituțiile competente de la primirea cererii să coordoneze prin procedura ghișeului unic în termen de 20 zile. Astfel, la art. 30, alin. (5) cifra „30” se va substitui cu cifra „20”.

De asemenea, se propune la aliniatul (4) cifra „30” se substitui cu cifra „15” din considerentul că orice persoană fizică sau persoană juridică care are obiecții la cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei să poate notifica în scris instituția competentă în termen de 15 de zile de la data recepționării cererii de către instituție, pînă Agenția de Mediu va elibera autorizația de folosință specială a apei la irigare.

Totodată, în legătură cu derularea procesului de transfer al managementului SCI de la întreprinderile de stat către AUAİ, necesită reglementare problema succesiunii autorizațiilor de folosință specială a apei la irigare. În prezent, Legea apelor reglementează doar la general expres procedura de succesiune în cazul dat și care sunt documentele necesare în acest scop. Ca urmare, autoritatea competentă solicită AUAİ prezentarea întregului set de acte stabilite la art. 25 din Legea apelor, eliberînd o nouă autorizație de folosință specială a apei la irigare. Din aceste considerente, AUAİ au avut impedimente la obținerea subvențiilor pentru achitarea cheltuielilor la irigare.

În acest scop, se propune la art. 29 de completat în final alin. (2) cu următorul conținut: „în baza actului care necesită reperfectare și documentelor confirmative ce dovedesc succesiunea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei”.

Concerizarea data este necesară pentru ca autoritatea abilitată să nu solicite toate documentele indicate la art. 25 din Legea apelor. Se propune să fie prezentată în acest scop cererea de cesionare și autorizația eliberată anterior.

Totodată, în virtutea faptului că întreprinderile de stat specializate gestionau mai multe SCI, în unele cazuri pot fi mai mulți succesori ai unei autorizații, din aceste considerente se propune de completat art. 29 cu alin. (3) din Legea apelor, ca în cazul în care sunt mai mulți succesori, autoritatea abilitată să înregistreze cesiunea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru fiecare cesionar în parte conform documentelor confirmative ce dovedesc divizarea acestora.

Un alt impediment cu care se confruntă AUAİ, este depășirea volumului de apă stabilit în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei la irigare în cazul unor secete severe. Sunt cazuri cînd utilizatorii de apă au nevoie de un volum de apă la

irigare mai mare decât cel stabilit în autorizația de folosință special a apei la irigare însă Legea apelor nu stabilește proceduri clare în acest sens.

Astfel, se propune ca la art. 30 din Legea apelor, de stabilit că autorizația de mediu pentru folosință specială a apei să poată fi modificată de către autoritatea abilitată la solicitarea de către titularii autorizației de mediu pentru folosință specială a apei a volumului suplimentar de folosință a apei la irigare. De asemenea, de completat art. 30 cu alin. (4) și (5) cu următorul conținut:

„(4) Modificarea volumului de apă în autorizația de mediu pentru folosință specială a apei se efectuează în decurs de 5 zile de la depunerea cererii de către autoritatea emitentă, cu avizul organului central al administrației publice în domeniul apelor.

(5) Termenul de valabilitate a autorizației de mediu pentru folosință specială a apei modificat nu poate depăși termenul de valabilitate indicat în actul permisiv care se modifică.”

Totodată, menționăm că o soluție de aprovizionare cu apă la irigare poate fi colectarea apei de ploaie. Aceasta este una dintre cele mai eficiente și ecologice soluții pentru administrarea apei din precipitații. Chiar și în perioadele cu precipitații reduse, poate fi colectată apă pentru creșterea culturilor agricole.

În plus, colectarea apei de ploaie va scădea cererea de apă la irigare. Iar pentru construcția acestor bazine sunt folosite materiale prietenoase mediului. Conform prevederilor art. 22 alin. (5) din Legea apelor, precipitațiile atmosferice care cad pe terenurile private pot fi folosite de către proprietar în conformitate cu dispozițiile Codului civil și se consideră folosință generală a apei, și nu este necesar de obținut autorizație de folosință specială a apei la irigare.

Articolele 590-593 din Codul civil stabilesc modul de folosire a apelor, regulile speciale de folosință, captare a apelor etc.

Conform prevederilor art. 592 alin. (1) proprietarul care vrea să folosească pentru irigarea terenului său apele naturale și artificiale de care poate dispune în mod efectiv are dreptul ca, pe cheltuiala sa exclusivă, să facă pe terenul riveran opus lucrări utile de captare a apei.

În cazul surplusului de apă conform prevederilor art. 593 alin. (1) din Codul civil proprietarul cărui a fi prisosește apa pentru necesitățile curente este obligat ca, în schimbul unei juste și prealabile despăgubiri, să ofere acest surplus proprietarului care nu poate procura apa necesară terenului său decât cu o cheltuială excesivă.

Proprietarul nu poate fi scutit de obligația menționată la alin. (1) din art. 593 pretinzând că ar putea da surplusului de apă o altă destinație decât satisfacerea necesităților curente. El poate însă cere proprietarului aflat la nevoie despăgubiri suplimentare cu condiția că va dovedi existența reală a destinației pretinse.

Ținând cont că, bazinele de acumulare a apei din precipitații este necesar de construit în extravilan în majoritatea cazurilor pe terenuri cu destinație agricolă propunem de a indica expres în art. 36, lit. b) din Codul funciar nr. 828/1991 că pe terenurile cu destinație agricolă, pot fi amplasate bazinele de acumulare a apelor pluviale la irigare.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

1. Existența unor neconformități în cadrul legislativ național;
2. Bariere birocratice în procesul de eliberare/reperfectare/modificare a autorizației de mediu pentru folosință specială a apei pentru irigare;

3. Utilizarea neeficientă a patrimoniului hidrotehnic public;
4. Diminuarea eficienței economice a producției agricole;
5. Impedimente la accesarea sprijinului financiar (subvențiilor) destinate producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor.
6. Lipsa reglementărilor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Lipsa unei astfel de intervenții în cadrul normativ național va crea dificultăți la eliberarea/reperfectare/modificarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare, utilizarea patrimoniului hidrotehnic public, la accesarea sprijinului financiar (subvențiilor) destinate producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor și crearea impedimentelor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare.

Astfel, sunt afectați producătorii agricoli și utilizatorii de apă care utilizează apa la irigare. Pentru anul 2021 mai mulți producători agricoli membri ai AUAI au impedimente la aplicarea dosarelor pentru obținerea subvențiilor la compensarea cheltuielilor la irigare.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

- Cod fiscal nr. 1163/1997;
- Legea apelor nr. 272 din 23.12.2011;
- Codul funciar nr. 828/1991
- Hotărârea de Guvern nr. 894 din 12.11.2013 cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic în domeniul autorizării de mediu pentru folosința specială a apei.

În prezent în *Cod fiscal nr. 1163/1997* la momentul actual se atestă o lacuna care poate afecta activitatea AUAI (membri sunt producătorii agricoli), deoarece lasă loc de interpretare și poate genera situația unui tratament disproporționat a acestora, sub aspect fiscal, în raport cu alte forme de organizații necomerciale.

Dispozițiile art. 52 din Cod indică o listă expresă a organizațiilor necomerciale care sînt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare și care sunt scutite de plata impozitului pe venit. AUAI în această listă nu figurează, cu toate că, în conformitate cu art. 3 (1) al Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, AUAI sunt organizații necomerciale constituite benevol de către persoanele fizice și juridice care utilizează în activitatea lor irigarea, în modul prevăzut de această lege. Astfel, este necesar de a stabili expres în lista menționată și AUAI.

Totodată, potrivit art. 24 al Codului Fiscal, cotizațiile achitate de producătorii agricoli nu sunt tratate la momentul actual ca cheltuieli ordinare și necesare, suportate de contribuabil, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.

Odată cu încheierea contractelor de transmitere în folosință gratuită (comodat) a sistemelor centralizate de irigare, producătorii agricoli – prin intermediul AUAI își asumă sarcina de administrare și exploatare sistemului de irigare și/sau desecare proprietatea statului din cadrul ariei sale de deservire și distribuirea apei pentru irigare către membrii Asociației, precum și alte sarcini prevăzute la art. 5 alin. (2) al Legii nr. 171/2010.

AUAI activează pe principii de autofinanțare, iar drept surse de venit, de bază, servesc cotizațiile anuale de membru și de aderare, precum și plățile pentru livrarea

apei, achitate de membrii Asociației. În conformitate cu art. 31 al Legii nr. 171/2010, cotizația anuală de membru are o destinație specială, care vizează acoperirea costurilor fixe și altor cheltuieli ce țin de activitatea AUAİ (costurile de întreținere anuală a sistemului de irigare și/sau desecare și de pregătire a acestuia pentru următorul sezon de irigare, salariile personalului angajat, provizioane, etc.). Acesta este o plată adresată acoperirii unei părți majore din cheltuielile de întreținere, exploatare și îmbunătățire a Sistemelor Centralizate de Irigare (SCI), care sunt în esență proprietatea statului.

Această măsură va contribui la consolidarea interesului față de sectorul asociativ de gestionare a sistemelor de irigare, precum și va stimula activitățile și de întreținere, exploatare și dezvoltare a patrimoniului hidrotehnic, domeniul public al statului.

Totodată, urmărind interesele de ordin general ale statului privind asigurarea integrității și utilizării eficiente a patrimoniul hidrotehnic public existent, inclusiv respectarea angajamentelor țării asumate prin acorduri internaționale în partea care ține de asigurarea durabilității investițiilor în reabilitarea și modernizarea sistemelor centralizate de irigare, se impun măsuri care ar stimula sporirea utilizării sistemelor centralizate de irigare, în calitate de soluții complexe care garantează instrumente reale de combatere a constrângerilor cauzate de secete pentru toți agricultorii, indiferent de mărimea și capacitățile agricultorilor din aria de deservire.

Se propune limitarea eliberării actelor permissive privind folosința specială a apei pentru irigare altor titulari aflați în ariile de deservire a sistemelor centralizate de irigare fiabile.

În susținerea acestei măsuri sunt invocate mai multe argumente, astfel, irigarea efectuată de către o persoană alimentată legal cu apă printr-un sistem centralizat de irigare gestionat de o asociație a utilizatorilor de apă pentru irigare sau de o altă persoană care deține autorizație de mediu pentru folosința specială a apei nu necesită o astfel de autorizație, alt argument ține de avantajele tehnice și mediu, fiind menționat că sistemele centralizate de irigare sunt dotate sistemele necesare protecție a mediului, aplică metode de irigare și asigură cu apă prietenoasă solului, iar capacitățile de pompare acestora pot satisface suprafețe mai mari și un număr mai mare de agricultori.

Și un alt argument ține de aspectul economic și fiscal al problemei. Utilizarea eficientă a SCI și majorarea volumelor de apă pompată contribuie inevitabil la diminuarea costurilor de întreținere a SCI și a apei la irigare, iar pe dimensiunea statului aceasta va spori transparența și vărsarea deplină a obligațiilor fiscale aferente utilizării resurselor naturale. În acest context la art. 27 din Legea apelor, se propune completarea alineatului (3¹) ca în aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează doar asociației utilizatorilor de apă pentru irigații ori entității juridice, abilitate să gestioneze acest sistem în modul stabilit de lege". Autorizații deja eliberate altor titulari vor rămâne valabile până la expirarea valabilității acestora.

La art. 25 din *Legea apelor*, se propune modificarea termenului de eliberare a autorizației de folosință a apei la irigare. Problemă cu care se confruntă AUAİ și alți utilizatori de apă este faptul că Agenția de Mediu nu eliberează în termen de 30 zile autorizația de folosință specială a apei la irigare. Astfel, art. 25 din *Legea apelor*, stabilește că instituțiile competente, în termen de 30 de zile de la primirea cererii vor coordona prin procedura ghișeului unic, condițiile de folosință a apei. Astfel, termenul maxim de examinare a cererii și de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru Agenția de Mediu este de asemenea 30 de zile.

Instituțiile responsabile de coordonare prin gheșeul unic în majoritatea cazurilor prezintă avizul în termenul stabilit de 30 de zile, și Agenția de Mediu nu reușește să elibereze autorizația data în termenul stabilit.

Din aceste considerente, se propune ca instituțiile competente de la primirea cererii să coordoneze prin procedura ghișeului unic în termen de 20 zile. În acest sens se propune modificarea art. 30, alin. (5).

De asemenea, se propune la aliniatul (4) cifra „30” se substituie cu cifra „15” din considerentul ca orice persoană fizică sau persoană juridică care are obiecții la cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei să poate notifica în scris instituția competentă în termen de 15 de zile de la data recepționării cererii de către instituție, pînă Agenția de Mediu va elibera autorizația de folosință specială a apei la irigare.

Totodată, în prezent, Legea apelor reglementează doar la general expres procedura de succesiune în cazul dat și care sunt documentele necesare în acest scop. Ca urmare, autoritatea competentă Agenția de Mediu solicita producătorilor agricoli, AUAI prezentarea întregului set de acte stabilite la art. 25 din Legea apelor, eliberînd o nouă autorizație de folosință specială a apei la irigare. Astfel, în anul 2020 au avut impedimente la obținerea subvențiilor pentru achitarea cheltuielilor la irigare.

Pentru soluționarea problemei date, se propune modificarea art. 29 din Legea apelor. Concerizarea data este necesară pentru ca autoritatea abilitată să nu solicite toate documentele indicate la art. 25 din Legea apelor. Se propune să fie prezentată în acest scop cererea de cesionare și autorizația eliberată anterior.

Totodată, în unele cazuri pot fi mai mulți succesori ai unei autorizații, din aceste considerente se propune de completat art. 29 cu alin. (3) din Legea apelor, ca în cazul în care sunt mai mulți succesori, autoritatea abilitată să înregistreze cesiunea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru fiecare cesionar în parte conform documentelor confirmative ce dovedesc divizarea acestora.

Un alt impediment cu care se confruntă producătorii agricoli, AUAI, este depășirea volumului de apă stabilit în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei la irigare în cazul unor secete severe. Sunt cazuri cînd utilizatorii de apă au nevoie de un volum de apă la irigare mai mare decît cel stabilit în autorizația de folosință specială a apei la irigare însă Legea apelor nu stabilește proceduri clare în acest sens.

Pentru soluționarea problemei date, este necesar modificarea art. 30 din Legea apelor, și de stabilit că autorizația de mediu pentru folosința specială a apei să poată fi modificată de către autoritatea abilitată la solicitarea de către titularii autorizației de mediu pentru folosința specială a apei a volumului suplimentar de folosință a apei la irigare.

O altă carență în *Codul funciar* este lipsa reglementărilor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare. Pentru eliminarea acestui impediment și ținînd cont că apele pluviale pot fi acumulate în extravilan se propune completarea art. 36 din *Codul funciar* cu reglementări în scopul dat.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Prezentul proiect de lege implică următorul obiectiv:

Asigurarea utilizării eficiente a investițiilor și patrimoniului hidrotehnic public și eliminarea barierelor birocratice în procesul de eliberare, reperfectare, modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Posibile dezavantaje:

1. Menținerea lacunelor și barierelor birocratice în procesul de eliberare/reperfectare/modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;

2. Stagnarea situației și menținerea precondițiilor pentru poluarea mediului și irigarea terenurilor agricole cu apă necorespunzătoare în ariile de deservire a SCI fiabile, ce poate conduce la degradarea resurselor de sol;

3. Utilizarea neeficientă a SCI și, ca consecință, degradarea investițiilor și a patrimoniului hidrotehnic public;

4. Descurajarea producătorilor agricoli de trece la practica culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticulte și viticole) utilizând irigarea;

5. Reducerea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;

6. Diminuarea eficienței economice a producției agricole;

7. Păstrarea impedimentelor la accesarea sprijinului financiar (subvențiilor) destinate producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea II - aprobarea proiectului

Prezentul proiect are drept scop eliminarea barierelor birocratice în procesul de eliberare, reperfectare, modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare, utilizarea eficientă a SIC.

Cu referire la modificările propuse Codul fiscal sunt:

- Facilitarea fondării și consolidarea capacităților AUAİ de a gestiona SCI într-un mod sustenabil;

- Susținerea și stimularea producătorilor agricoli de a aderă la AUAİ și de a utiliza irigarea pentru majorarea productivității și combaterea fenomenelor de secetă;

- Majorarea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;

Cu referire la modificările propuse la Legea apelor sunt:

- Eliminarea lacunelor în procesul de obținere de către utilizatorii de apă/producătorii agricoli a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;

- Asigurarea integrității și creșterea eficienței exploatării sistemelor de irigare centralizate;

- Facilitarea fondării și consolidarea capacităților AUAİ de a gestiona SCI într-un mod sustenabil;

- Utilizarea legală și judicioasă a resurselor de apă disponibile;

- Irigarea terenurilor agricole cu apă calitativă, ce va reduce riscul de degradare a resurselor de sol;

- Facilitatea accesului producătorilor agricoli la subvenții din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, la submăsura ce ține de stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare;

Cu referire la modificările propuse Codul funciar sunt:

- Crearea premiselor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

La proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative nu s-au identificat opțiuni alternative decât cea de aprobare a proiectului dat.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Costuri:

Costurile în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Beneficii:

Beneficii în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Efecte negative:

1. Neprezentarea actelor permissive pentru eliberarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare
2. Irigarea terenurilor agricole cu apă necalitativă;
3. Degradarea resurselor de sol;
4. Neasigurarea irigației terenurilor agricole și scăderea productivității culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticole și viticole).
5. Descreșterea volumului producției agricole;
6. Reducerea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;
7. Neasigurarea eficienței economice a producției Agricole;
8. Neasigurarea integrității patrimoniului hidrotehnic.

Riscuri:

1. Nerespectarea de către agenții economici a prevederilor Legii apelor nr. 272 din 23.12.2011;
2. Irigarea terenurilor agricole în lipsa autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare sau ne asigurarea irigației;
3. Neasigurarea integrității și utilizarea inefficientă a sistemelor de irigare centralizate - prioritatea statului.

Impactul:

1. Cadrul normativ național neconform și neunivoc;
2. Bariere birocratice în procesul de reperfectare/modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;
3. Poluarea mediului și irigarea terenurilor agricole cu apă necorespunzătoare ce poate conduce la degradarea resurselor de sol;
4. Utilizarea neeficientă a SCI și, ca consecință, degradarea investițiilor și a patrimoniului hidrotehnic public;
5. Descurajarea producătorilor agricoli de trece la practica culturilor agricole cu valoare adăugată;
6. Diminuarea eficienței economice a producției agricole.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Costuri:

Costurile aferente intervenției statului în domeniul vizat presupun cheltuielile legate de elaborarea și publicarea proiectului de hotărâre respectiv.

Beneficii:

- Diminuarea riscurilor de secetă și sporirea competitivității produselor alimentare pe piață;
- Facilitarea procesului de obținere/modificare/reperfectare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;
- Asigurarea irigației terenurilor agricole cu apă calitativă ce va reduce riscul de degradare a resurselor funciare;
- Clarificarea statutului AUA;
- Susținerea și stimularea producătorilor agricoli de a aderă la AUA și de a utiliza irigarea pentru majorarea productivității și combaterea fenomenelor de secetă majorarea productivității culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticole și viticole);
- Asigurarea accesului la apă pentru irigații și corespunzător majorarea productivității culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticole și viticole) și corespunzător a defalcărilor în bugetmajorarea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;
- Asigurarea utilizării legale și judicioase a resurselor de apă disponibile, precum și a integrității și exploatării eficiente sistemelor de irigare centralizate – proprietate publică a statului;
- Crearea precondițiilor și eliminarea impedimentelor la construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale la irigare.

Riscuri:

Nu s-au identificat riscuri în vederea aprobării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative.

Costuri de conformare:

Eliminarea unor impedimente la irigarea terenurilor agricole și administrarea patrimoniului hidrotehnic va micșora timpul și cheltuielile producătorilor agricoli la perfectarea actelor permissive pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și asigurarea integrității patrimoniului hidrotehnic.

Lipsa de cheltuieli și a unor impacturi negative din partea statului pentru elaborarea, aprobarea și publicarea actului legislativ.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu s-au identificat alte opțiuni alternative.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizate în acesta

Riscuri care pot duce la eșecul intervenției nu s-au identificat.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu fost identificate costuri de conformare în vederea implementării prevederilor prezentului proiect.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

În vederea asigurării irigației terenurilor agricole și administrării patrimoniului hidrotehnic, perfectării actelor permissive pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și asigurarea integrității patrimoniului hidrotehnic, se va opta pentru aprobarea proiectului proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative.

Opțiunea propusă va influența pozitiv atât asupra mediului de afaceri din domeniul alimentar, cît și asupra societății prin protejarea resurselor de apă și sol.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Implementarea proiectului dat este de competența Agenției de Mediu și a producătorilor agricoli. Ca urmare a aprobării prezentului proiect Hotărîrea de Guvern nr. 894/2013 cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic în domeniul autorizării de mediu pentru folosința specială a apei și Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1170/2016 urmează a fi ajustate.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea se va efectua în baza următorilor indicatori de performanță:

1. Numărul AUAİ create/fondate;
2. Volumul de apă pompat la irigarea terenurilor;
3. Numărul bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare;
4. Majorarea veniturilor producătorilor agricoli;
5. Majorarea productivității culturilor agricole.

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Odată cu aprobarea și intrarea în vigoare a prevederilor prezentului proiect impactul pozitiv se va resimți în timp, după o evaluare anuală a implementărilor și respectării prevederilor propuse.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în promovarea prezentului proiect sunt:

-Producătorii agricoli, utilizatorii de apă, AUAİ care își manifestă interesul firesc față de protejarea resurselor de apă și sol și asigurarea colectării apelor pluviale și irigarea culturilor agricole în perioada de vegetație;

-Autoritatea publică interesată (Agenția de Mediu) care are obligația, competența de eliberare a autorizație de folosință specială a apei la irigare.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Întru respectarea articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectului dat la data de 22.10.2021 a fost plasat pe siteul Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotaririi-guvernului-cu-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8579>) la compartimentul *Transparență decizională*, la rubrica *Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor*.

De asemenea, în conformitate cu pct.11 subpct.3), din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative aprobată prin Hotărîrea de Guvern nr.23/2019, Anunțul privind inițierea consultărilor publice asupra Analizei Impactului de Reglementare a proiectului dat a fost plasat pe siteul Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare ([articip.gov.md/ro/document/stages/analiza-a-impactului-de-reglementare-efectuat-pentru-proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8650](https://particip.gov.md/ro/document/stages/analiza-a-impactului-de-reglementare-efectuat-pentru-proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8650)).

Astfel, AIR a fost remis Ministerului Finanțelor pentru examinare și consultare. Deasemenea, AIR a fost consultat cu Fondul de Dezvoltare Durabilă din Moldova.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Analiza Impactului de Reglementare a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative a fost discutat în cadrul unei ședințe de lucru cu Fondul de Dezvoltare Durabilă din Moldova și avizat pozitiv.

Alte propuneri și obiecții asupra AIR a proiectului prenotat nu au parvenit.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alterată 1	Opțiunea alterată 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor			
povara administrativă			
fluxurile comerciale și investiționale			
competitivitatea afacerilor			
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii			
concurența pe piață			
activitatea de inovare și cercetare			
veniturile și cheltuielile publice			
cadrul instituțional al autorităților publice			
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori			

bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor			
situația social-economică în anumite regiuni	3		
situația macroeconomică			
alte aspecte economice			
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	2		
nivelul de salarizare			
condițiile și organizarea muncii	3		
sănătatea și securitatea muncii			
formarea profesională			
inegalitatea și distribuția veniturilor	3		
nivelul veniturilor populației	1		
nivelul sărăciei	1		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile			
diversitatea culturală și lingvistică			
partidele politice și organizațiile civice			
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea			
modul sănătos de viață al populației			
nivelul criminalității și securității publice			
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială			
accesul și calitatea serviciilor educaționale			
accesul și calitatea serviciilor medicale			
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	2		
nivelul și calitatea educației populației			
conservarea patrimoniului cultural			
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestări culturale			
accesul și participarea populației în activități sportive			
discriminarea			
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon			
calitatea aerului			
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	3		
biodiversitatea	2		
flora			
fauna			
peisajele naturale			
starea și resursele solului	3		
producerea și reciclarea deșeurilor			
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile			
consumul și producția durabilă			

intensitatea energetică			
eficiența și performanța energetică			
bunăstarea animalelor			
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)			
utilizarea terenurilor	3		
alte aspecte de mediu			

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTEPRINZĂTOR

Nr. 38-78-449

Chișinău

18 ianuarie 2022

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref.: adresa nr.07-04/3895 din 29 noiembrie 2021

În temeiul prevederilor art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și atribuțiile stabilite în pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.*

Anexă: 1 filă

**Secretar general adjunct al Guvernului,
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

Roman CAZAN

EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Titlul actului examinat:	Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Serviciul politici în domeniul fondului funciar și îmbunătățiri funciare, Angela Dogotari, Șef Serviciu
Evaluarea documentului de analiza a impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	23 noiembrie 2021
Concluzia: analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data</i>	7 decembrie 2021
Concluzia: Proiectul nu se susține	
<i>Comentarii, obiecții, recomandări:</i>	
Extrasul din Procesul-verbal nr.34 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 7 decembrie 2021 se anexează.	

Secretar general al Guvernului,
Președinte al Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru
reglementarea activității de întreprinzător

Roman CAZAN

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 34
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)

7 decembrie 2021

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Oxana Barbaros	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Ana Groza (e-mail)	-	director executiv al Asociației Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”, președintele ședinței
Cristina Garaz	-	Asociația Businessului European din Moldova (EBA)
Elena Bejenaru	-	director executiv al Federației Patronale a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Victor Baci	-	consultant de politici, Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova”
Valentina Chiper	-	șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Economiei
Roman Gapeev (e-mail)	-	șef Serviciu transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Maria Nagornîi (e-mail)	-	șef Direcție politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Vitalie Dragan	-	șef Secție medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Victoria Ciorbă (e-mail)	-	consultant principal în Direcția avizarea acte normative, Ministerul Justiției
Alexandru Tocarjevschi	-	șef al Direcției politici în domeniul ordinii și securității publice, Ministerul Afacerilor Interne
Svetlana Nunu	-	consultant principal în Direcția acte guvernamentale, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice:

Viaceslav Grigoriță	-	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Direcția politici de producție, procesare și reglementare a calității produselor de origine vegetată
Angela Dogotari	-	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Serviciul îmbunătățiri funciare și fond funciar
Nicolae Olari	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Direcția politici în domeniul energetic
Daniel Chiviriga	-	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Departamentul energie electrică și regenerabilă, Secția reglementări
Elena Ilescu	-	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Departamentul gaze naturale și energie termică, Secția reglementări
Elena Stratulat	-	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Departamentul gaze naturale și energie termică, Secția reglementări
Andrei Cojocar	-	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Departamentul gaze naturale și energie termică, Secția reglementări

Experți ai Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare: dnii Oleg Chelaru, Victor Ermurachi, Nicolae Boțan.

Invitați: Valentina Badrajan, Sergiu Pînzaru - Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova; Veronica Muruziuc, expert; Mariana Chirca – „Moldovatrangaz”.

2. Examinarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Au luat cuvântul:

Dna Angela Dogotari

A menționat că scopul proiectului este de a elimina anumite bariere existente în procedura de eliberare/reperfectare a autorizațiilor de mediu pentru folosința specială a apei la irigare. Prin actul respectiv inițial s-a propus amendarea art.24 și art.52 din Codul fiscal. Luând în considerare că prin proiectul de lege privind politica fiscală și vamală pentru anul 2022 Codul fiscal a fost modificat, normele ce se referă la amendarea art.24 și art.52 vor fi excluse din proiect.

Cu referire la modificarea Legii apelor nr. 272/2011 a relevat că, una din problemele cu care se confruntă producătorii agricoli, utilizatorii de apă, precum și membrii asociațiilor utilizatorilor de apă la irigare este că Agenția de Mediu nu reușește să elibereze în termen de 30 de zile autorizația de folosire specială a apei pentru irigare. Or, termenul de 30 de zile de coordonare, prin ghișeul unic, a condițiilor de folosință a apei coincide cu termenul de examinare a cererii de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei de către Agenția de Mediu. Respectiv, se propune modificarea termenelor stabilite la art. 30 alin.(4) și alin.(5) pentru a evita anumite probleme ce țin de respectarea termenelor de coordonare a condițiilor de folosință specială a apei pentru irigare, examinarea cererii de eliberare a autorizației pentru folosința specială a apei pentru irigare și notificarea instituției competente.

A menționat că, urmărind interesele atât a societății, cât și a statului, pentru asigurarea integrității și utilizarea eficientă a sistemelor de irigare centralizate, precum și pentru a asigura durabilitatea investițiilor statului în sistemele de irigare se propune amendarea art.27 din Legea apelor, cu completarea acestuia cu un alineat nou – (3¹) cu următorul conținut: „În aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează doar asociației utilizatorilor de apă pentru irigații ori entității juridice, abilitate să gestioneze acest sistem în modul stabilit de lege”.

A remarcat că modificarea este propusă pentru a proteja investițiile publice a statului în sistemele centralizate de irigare, pentru a asigura accesul mai larg a producătorilor agricoli, a utilizatorilor de apă la sursele de apă pentru irigare de calitate fără a fi necesară obținerea unei autorizații, pentru a asigura protecția mediului și surselor de apă și aplicarea metodelor de irigare prietenoase mediului, cât și pentru a asigura onorarea obligațiilor fiscale pentru utilizarea apei și a costurilor de întreținere a sistemelor centralizate de irigare.

De asemenea, la Legea apelor se propune amendarea art.29, dat fiind că s-a inițiat procesul de transfer a managementului centralizat de irigare de la întreprinderile de stat/ stațiunile tehnologice către asociațiile utilizatorilor sistemelor de apă pentru irigare. Astfel, este necesar de a reglementa expres succesiunea autorizației de consum special a apei pentru irigare, or la moment există o reglementare generală. Din aceste considerente, în majoritatea cazurilor se solicită de la utilizatorii de apă, asociațiile utilizatorilor de apă ca în cazul cesionării acestor sisteme să prezinte setul integral de acte, iar în unele cazuri se eliberează o nouă autorizație. Pentru a înlătura aceste impedimente, se propune completarea alin. (2) al art. 29 din lege, care va stabili că se va prezenta doar actul ce necesită reperfectare și documentele confirmative privind cesionarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei. Totodată, luând în considerare că în cadrul unei stațiuni pot fi create mai multe asociații și, respectiv sunt mai mulți cesionari, se propune completarea art.29 cu prevederi ce reglementează astfel de situații. De asemenea, se propune amendarea art.30 alin.(4) și alin.(5) din Legea apelor pentru a evita situațiile ce țin de necesitatea majorării volumului de apă necesar pentru irigare, în special în caz de secetă. Astfel, se propune ca modificarea volumului de apă în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei să se efectueze în baza cererii depusă de către autoritatea emitentă, cu avizul organului central al administrației publice în domeniul apelor.

A remarcat că un alt impediment cu care se confruntă producătorii agricoli este lipsa apei pentru irigare. Respectiv, pentru a depăși astfel de situații ca soluție ar fi colectarea apei de ploaie, care poate fi utilizată ulterior la irigare. Luând în considerare că bazinele de acumulare a apelor vor fi amplasate pe terenurile agricole din extravilanul localității, se propune modificarea art.36 din Codul funciar în acest sens.

A solicitat susținerea proiectului.

Dna Carolina Linte

A exprimat acordul, de principiu, cu obiecțiile expuse în opinie de către expertul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare, dar a opinat că, luând în considerare că subiectul este unul stringent și mult discutat, este necesar de a identifica o soluție potrivită pentru producătorii agricoli.

A remarcat că USAID a implementat mai multe proiecte investiționale în acest domeniu pentru a asigura accesul producătorilor agricoli la sursele de apă pentru irigare.

A exprimat acordul cu obiecția expusă de expert privind propunerea de modificare a art.30 din Legea apelor, prin care se prevede că modificarea volumului de apă în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei să se efectueze în baza cererii depusă de către autoritatea emitentă, cu avizul organului central al administrației publice în domeniul apelor.

În contextul dat, a menționat că în cazuri excepționale poate și trebuie aplicată metodologia riscurilor, în funcție de nivelul situației excepționale, cu aplicarea codurilor de alertă.

Totuși, luând în considerare că subiectul este unul stringent pentru producătorii agricoli a exprimat susținere proiectului, cu condiția unor ajustări.

DI Victor Ermurachi

A menționat că în opinie au fost expuse două obiecții principiale cu referire la proiectul prezentat.

În primul rând, completarea art.27 cu un nou alineat - (3¹), care stabilește că „În aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează doar asociației utilizatorilor de apă pentru irigații ori entității juridice, abilitate să gestioneze

acest sistem în modul stabilit de lege”, reprezintă o încălcare a egalității în drepturi și anume, încălcarea dreptului altor agenți economici de a folosi apa pentru irigare. Totodată, aceste prevederi contravin principiului concurenței loiale prevăzut de Constituție (alin. (3) al art. 9). Prevederile respective din proiect contravin și prevederilor art. 126 din Constituție, care stabilesc, că *economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă. Statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție.*

A remarcat că în cadrul examinării analizei de impact la proiectul respectiv a fost expusă obiecția asupra prevederilor respective, cu recomandarea de a prezenta argumente suplimentare pentru a justifica o astfel de intervenție. În analiza de impact nu au fost făcute modificări, iar argumentele prezentate nu pot fi considerate relevante pentru astfel de propuneri. În contextul dat, a menționat că este necesar a stabili motivul ne dorinței producătorilor agricoli de a fi membri ai asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații.

O altă obiecție principală se referă la propunerea de completare a art.30 din Legea apelor cu un nou alineat, prin care se stabilește că „*Modificarea volumului de apă în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se efectuează în decurs de 5 zile de la depunerea cererii de către autoritatea emitentă, cu avizul organului central al administrației publice în domeniul apelor*”. Cuvintele „*cu avizul organului central al administrației publice în domeniul apelor*” necesită a fi excluse sau concretizate în sensul că acest aviz nu trebuie obținut de solicitant. Acest aviz trebuie să fie obținut de către autoritatea emitentă, pe intern, fără ca solicitantul să fie implicat în această procedură. În caz contrar acest aviz, conform procedurii, este similar unui act permisiv.

Dna Valentina Badrajan

Cu referire la motivul pentru care producătorii agricoli/agenții economici nu doresc să devină membri ai asociațiilor utilizatorilor de apă, a menționat că aceștia nu doresc să-și onoreze obligațiile față de stat prin achitarea taxei pentru apă, deoarece cei care beneficiază de apă în afara ariei sistemului de irigare nu duc nici o evidență a volumului de apă și nu sunt transparenți în activitatea sa. Acești producători agricoli/agenți economici obțin autorizația de mediu, instalează pompele în râul Nistru și utilizează apa pentru irigare, fără a ține evidența apei pompate prin intermediul acestor pompe, care fiind alimentate cu motorină mai poluează și mediul ambiant. În același timp, asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigare au o activitate transparentă, țin evidența consumului de apă, achită taxe în bugetul de stat pentru apa pompată.

De asemenea, a menționat că în sistemele de irigare au fost făcute investiții considerabile, care trebuie recuperate în timp. Este necesar de a demonstra că aceste investiții aduc beneficii deținătorilor de teren și operatorilor sistemelor de irigare. Or, persoanele care au autorizații separate pentru utilizarea apei pentru irigare, nu participă la recuperarea investițiilor de la stat, dar au beneficii de la aceste investiții. Or, datorită investițiilor statului în sistemele de irigare a crescut valoarea terenurilor pe care acești agenți economici le dețin, deși ei nu participă la întreținerea acestui sistem și nu onorează angajamentele fiscale față de stat.

A remarcat că asociațiile utilizatorilor de apă au inițiat această modificare, pentru a reglementa situația în care statul a investit în sistemele de irigare, dar unii agenți economici, utilizează aceste sisteme de irigare fără a contribui la sustenabilitatea acestor sisteme.

DI Victor Ermurachi

A citat prevederile art.5 lit. a) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, care stabilește principiul egalității în drepturi și egalității intereselor legitime ale tuturor persoanelor fizice și persoanelor juridice care practică activitate de întreprinzător.

Dna Elena Bejenaru

A menționat că este necesar și important să fie menținut echilibru între asociațiile utilizatorilor de apă și alți agenți economici, or toți operatorii din domeniu trebuie tratați egal.

A remarcat că analiza de impact a fost susținută de către FP CONDRUMAT, dat fiind că au fost operate anumite modificări la documentul respectiv, dar și ținând cont de problema abordată.

A sugerat autorilor să discute suplimentar propunerile prezentate în proiect sub aspectul egalității în drepturi într-o formulă potrivită pentru cei implicați în procesul respectiv, luând în considerare obiecțiile expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

Dna Angela Dogotari

A remarcat că majoritatea propunerilor de modificare a legilor sunt în beneficiul producătorilor agricoli, aceștia fiind în mare parte membri ai asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigare și, respectiv utilizatori de apă pentru irigare.

A menționat că unele obiecții expuse de către expertul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare vor fi luate în considerare, iar cu referire la cele neacceptate/acceptate parțial vor fi expuse argumente suplimentare, cu prezentarea proiectului modificat membrilor Grupului de lucru.

Dna Carolina Linte

A recomandat autorilor să asigure o procedură facilă de eliberare a avizelor, pentru a nu crea impedimente agenților economici în desfășurarea activității.

DI Sergiu Pînzaru

A opinat că Grupul de lucru trebuie să ia în considerare următoarele aspecte.

1) Cu referire la limitarea eliberării autorizației de folosire a apei în aria sistemelor centralizate de irigare, a menționat că Legea apelor stabilește că odată ce este eliberată autorizația către asociație, aceasta este valabilă pentru orice agent economic, care activează în aria respectivă și acesta nu are nevoie de autorizație specială a apei.

2) Această limitare a fost solicitată de asociații, acestea considerând că există o concurență neloială în cazul în care agenții economici obțin autorizație separată de utilizare a apei și operează în zona de irigare a asociațiilor utilizatorilor de apă.

Pe lângă faptul că există o concurență neloială aceste cazuri, asociațiile sunt plasate în situații nefavorabile, deoarece acestea contribuie la întreținerea acestor sisteme de irigare, în care sau fost investite mijloace financiare din bugetul public.

De asemenea, a atras atenția că Legea nr.171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații stabilește că asociațiile sunt organizații necomerciale, care asigură administrarea și întreținerea acestor sisteme în interes public și a membrilor săi, dar, de fapt, povara întreținerii sistemului revine agricultorilor onești, care dețin calitatea de membru al asociației și operează în cadrul ariei de deservire.

A precizat că un sistem centralizat de irigare înseamnă o stație de captare care asigură toate principiile de protecție a mediului, este dotată cu sisteme de protecție a peștelui, utilizează energie electrică și nu motorină pentru captarea și pomparea apei, care asigură distribuirea apei la irigare nu pentru un singur agent economic, dar asigură bunăstare unei sau mai multor localități în aria sa de deservire. De ex. sistemul de la Puhăceni, care acoperă 3 localități: Puhăceni, Delacău și Șerpeni.

A reiterat importanța aspectelor de mediu în cazul utilizării sistemelor de irigare, or deținătorii de autorizații nu țin cont de aceasta și aduc un prejudiciu irecuperabil mediului. Totodată, membrii asociației sunt în situație defavorabilă și prin faptul că achită taxa pentru apa utilizată conform prevederilor Codului fiscal, iar cei care nu dețin calitatea de membru al asociației, utilizează apa fără a achita această taxă. Respectiv, aceasta influențează și costul producției.

A remarcat că majoritatea sistemelor centralizate de irigare dispun de infrastructură de conducte și de hidranți amplasate în câmpurile agricultorilor la o distanță de 50 metri.

A precizat că limitarea va funcționa doar pentru terenurile care sunt dotate cu o infrastructură funcțională și fiabilă și acest lucru poate fi confirmat oricând de către organul abilitat.

De asemenea, a remarcat că în eliberarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei sunt implicate mai multe autorități: Agenția de Mediu, Agenția „Apele Moldovei”, Centrul Național de Medicină Preventivă, Agenția pentru Geologie etc.

Cu referire la propunerea de amendare a art.30 alin.(4) și alin.(5) din Legea apelor a menționat că modificarea se solicită și se impune în legătură cu faptul că autorizația se eliberează pe un termen de 12 ani, cu un volum anumit de captare anuală a apei, dar pe parcursul exploatării sistemului de irigare, în special în anii secetoși, cresc necesitățile agricultorilor. Respectiv, în această situație este necesar de a interveni pentru reperfectarea autorizației. În acest sens, asociația solicită Agenției „Apele Moldovei”, autoritatea responsabilă de calcularea volumelor de captare a apei, majorarea

volumelor de apă, care eliberează un aviz în acest sens. În baza avizului, Agenția de Mediu eliberează autorizația pentru folosirea specială a apei.

DI Vladislav Caminschi

A solicitat precizări cu privire la propunerea de modificare a art.30 din Legea apelor, în special cu referire la organul central al administrației publice în domeniul apelor care va elibera avizul pentru modificarea volumului de apă în autorizația de mediu.

Dna Angela Dogotari

A precizat că Agenția de Mediu eliberează autorizația de mediu pentru folosința specială a apei, iar Agenția „Apele Moldovei” coordonează limitele de apă care vor fi folosite de către utilizatorii de apă.

DI Victor Ermurachi

A opinat că propunerile de amendare a art.30 necesită a fi revăzute, pentru a facilita procedura de modificare a volumului de apă în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei, or în varianta propusă există o neclaritate.

DI Sergiu Pînzaru

A remarcat că în Legea apelor sunt prevăzute limitele pentru eliberarea autorizației de folosire specială a apei.

De ex. în cazul sistemului de irigare de la Coșnița, autorizația a fost eliberată în 2015, pentru o perioadă de 12 ani. Pe parcurs a crescut volumul necesar de apă pentru sistemul centralizat de irigare. Respectiv, asociația nu se adresează Agenției de Mediu pentru reperfectarea autorizației, dar prezintă Agenției „Apele Moldovei” un nou calcul a limitelor de apă. Agenția eliberează aviz privind majorarea volumelor de apă în legătură cu extinderea suprafețelor de irigare și în baza acestui aviz Agenția de Mediu eliberează autorizația de mediu pentru folosința specială a apei.

DI Vladislav Caminschi

A opinat că prin modificarea propusă la art.27 din Legea apelor, de fapt, se impune obligativitatea calității de membru al asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigare. Prin urmare, se încalcă principiul liberei aderări, or nimeni nu poate fi forțat să devină membru al unei asociații. Soluția propusă nu este reușită, or în cazul în care persoana nu are calitatea de membru al asociației utilizatorilor de apă pentru irigare, nu va putea obține autorizația de mediu pentru folosința specială a apei, deoarece în preajmă există un sistem centralizat de irigare, gestionat de către o asociație a utilizatorilor de apă, care deține o astfel de autorizație.

Dna Valentina Badrajan

A menționat că nu aceasta este intenția – de a obliga agenții economici să devină membri ai asociației utilizatorilor de apă pentru irigare. Intenția este ca toți agenții economici care utilizează apa pentru irigare să-și onoreze angajamentele fiscale față de stat și de protecție a mediului, să fie respectat principiul de loialitate în fiscalitate și în protecția mediului. A remarcat că asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigare gestionează bunurile publice ale statului – sistemele centralizate de irigare.

Dna Elena Bejenaru

A opinat că propunerile de modificare a Legii apelor necesită a fi analizate suplimentar, inclusiv și sub aspectul termenului pentru care se eliberează autorizația de mediu pentru folosința specială a apei.

În context, a menționat că în domeniul construcțiilor autorizația se eliberează pe un termen de 5 ani. Astfel, raportând la situația discutată, dacă periodic se recalculează volumele de apă, care pot fi utilizate, atunci posibil nu este necesar a reglementa expres necesitatea obținerii unui aviz pentru modificarea volumului de apă, dar această modificare să se ia în calcul la eliberarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei, care să aibă un termen de valabilitate mai mic decât 12 ani.

A exprimat susținere, de principiu, a propunerilor de modificare a legilor, dar a menționat că autorul trebuie să identifice soluții potrivite pentru toți operatorii, fără a impune obligativitatea de a deține calitatea de membru al unei asociații. Totodată, este necesar de a analiza impactul reglementărilor propuse, or în procesul de implementare pot fi atestate deficiențe și autorul peste o anumită perioadă va interveni cu noi modificări.

Dna Carolina Linte

A solicitat precizări cu referire dreptul agentului economice care nu este membru al asociației utilizatorilor de apă de a solicita și a obține autorizația de mediu pentru folosința specială a apei, în contextul modificărilor propuse la rt.27 din Legea apelor.

Dna Valentina Badrajan

A precizat că agentul economic are dreptul de a solicita autorizație de mediu pentru folosința specială a apei, dacă are un sistem de irigare dotat corespunzător.

Dna Angela Dogotari

A precizat că modificările propuse se referă la utilizarea sistemelor centralizate de irigare, dar nu și la sisteme de irigare la scară mică.

Dna Carolina Linte

A solicitat precizări privind cadrul legal care reglementează dreptul agenților economici de a solicita eliberarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și legea care definește irigarea la scară mică.

DI Sergiu Pînzaru

A precizat că irigarea la scară mare se tratează ca irigare efectuată prin sistemele centralizate de irigare. Aria de deservire reprezintă niște coordonate geografice. În interiorul coordonatelor geografice cuprinse de o arie de deservire a unui sistem centralizat de irigare nu se admite eliberarea unei noi autorizații, deoarece terenurile sunt irigate prin intermediul sistemului centralizat de irigare existent, fiind dotate cu infrastructura necesară pentru irigare. În cazul în care terenurile sunt amplasate în afara ariei de deservire a sistemului centralizat de irigare, proprietarul, agentul economic are dreptul de a solicita autorizație de mediu pentru folosința specială a apei, dacă nu are posibilitate de a se conecta la un sistem centralizat de irigare. Agentul economic poate utiliza sistemul centralizat de irigare fără a avea calitatea de membru, cu obligația de a achita taxele pentru folosirea apei, care pot fi diferite decât în cazul în care aceste ar deține calitatea de membru.

***S-a decis:** proiectul nu se susține (9 – nu se susține; 2 - se susține; 2 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor).*

Vicepreședintele Grupului de lucru

Vladislav CAMINSCHI

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNȚEPRINZĂTOR

Nr. 38-78-85-9743

Chișinău

3 decembrie 2021

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref.: adresa nr.07-05/3731 din 15 noiembrie 2021

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct.34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 23 noiembrie anul în curs a examinat și *a susținut analiza de impact la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.*

Extrasul din Procesul-verbal nr. 32 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 23 noiembrie 2021 se anexează.

**Secretar general adjunct al Guvernului,
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

Roman CAZAN

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr.32
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință prin corespondență)

23 noiembrie 2021

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Marina Bzovîi	- Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Ana Groza	- director executiv al Asociației Investitorilor Străini (FIA)
Liliana Busuioc	- director executiv al Asociației Patronale Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova
Carolina Linte	- director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Cristina Garaz	- manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Elena Bejenaru	- director executiv al Federației Patronale a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Victor Baci	- consultant de politici, Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova”
Valentina Chiper	- șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Economiei
Roman Gapeev	- șef Serviciu transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Maria Nagornîi	- șef Direcție politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Vitalie Dragan	- șef Secție medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Victoria Ciorbă	- consultant principal în Direcția avizare acte normative, Ministerul Justiției
Svetlana Nunu	- consultant principal în Direcția acte guvernamentale, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale:

Angela Dogotari	- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Serviciul îmbunătățiri funciare și fond funciar
Daniela Morari	- Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Direcția juridică
Dina Antoci	- Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Direcția juridică

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dnii Victor Ermurachi, Nicolae Boțan

**1. Examinarea analizei impactului de reglementare
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(Codul fiscal nr.1163/1997, Codul funciar nr.828/1991)**

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Opinia expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare, dl Victor Ermurachi

Analiza impactului este elaborată în baza Formularului tipizat al actului de analiză a impactului de reglementare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1230/2006. Menționăm, că hotărârea respectivă a fost abrogată. Astfel, Analiza de impact necesită a fi revizuită și modificată, fiind utilizat Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Definirea problemei

Compartimentul necesită a fi modificat și structurat conform Metodologiei, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019. Se va determina clar și concis (într-o frază) problema sau problemele care urmează să fie soluționate. Alte sub compartimente vor fi expuse reieșind din problema/problemele definite.

Analiza de impact, la acest compartiment, prevede completarea art. 27 din Legea apelor nr. 272/2010 cu un alineat cu următorul cuprins: *în aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează doar asociației utilizatorilor de apă pentru irigații ori entității juridice, abilitate să gestioneze acest sistem în modul stabilit de lege.* Astfel de prevederi vor priva agenții economici, care nu sunt membri a asociației utilizatorilor de apă pentru irigații, de dreptul de a obține autorizația de mediu pentru folosința specială a apei. Considerăm, că astfel de interdicții necesită a fi argumentate complementar, inclusiv și din punct de vedere a principiului egalității în drepturi.

Stabilirea obiectivelor

Acest compartiment necesită a fi revizuit, deoarece obiectivul este expus la general. Este necesar de a fi stabilite doar obiectivele, care vor fi legate direct de problemă/probleme și cauzele acestora.

Identificarea opțiunilor

La acest compartiment se va face referință la opțiunea „a nu face nimic”, descrisă în compartimentul cu privire la definirea problemei.

În alt sub compartiment, se vor descrie principalele prevederi ale proiectului (intervenții recomandate), cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei. Informația referitor la posibilele avantaje/dezavantaje nu este relevantă pentru compartimentul respectiv și necesită a fi exclusă. Astfel de informației poate să se regăsească la compartimentul „Analiza impacturilor opțiunilor”.

Analiza impacturilor opțiunilor

Compartimentul necesită a fi modificat și structurat conform Metodologiei, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019. La acest compartiment este necesar de a prevedea „Concluzia”, în care se argumentează selectarea unei opțiuni în baza beneficiilor nete sau a celui mai mic impact negativ.

Implementarea și monitorizarea

Compartimentul respectiv lipsește și analiza de impact necesită a fi completată conform Metodologiei, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Consultarea

Compartimentul necesită a fi completat conform Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative. Astfel, se va oferi informația referitor la adresa concretă, unde este publicată analiza de impact și proiectul, care oferă posibilitatea de a deschide direct documentele, precum și timpul oferit publicului pentru comentarii. De asemenea, la acest compartiment se va expune succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului în cazul în care vor avea loc astfel de consultări.

Concluzii și recomandări:

Analiza impactului corespunde parțial cu cerințele și rigorile Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative.

Se recomandă susținerea analizei de impact cu condiția luării în considerare a recomandărilor expuse.

Notă: documentul de analiză a impactului a fost modificat de autor. Varianta modificată a fost remisă membrilor Grupului de lucru.

Opiniile membrilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Dna Marina Bzovî

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dna Ana Groza

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dna Liliana Busuioc

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Se recomandă completarea capitolului 7 al AIR cu rezultatele consultării cu subiecții interesați. A se reflecta poziția / sugestiile parvenite de la mediul de afaceri, având în vedere că redacția actuală expune doar metodele de consultare, dar nu și finalitatea procesului.

Dna Carolina Linte

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dna Cristina Garaz

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dna Elena Bejenaru

Se susține.

FP CONDRUMAT consideră oportună susținerea AIR-ului prezentat și recomandă autorilor îmbunătățirea ulterioară a documentului, deși unele modificări deja au fost efectuate.

DI Victor Baci

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dna Valentina Chiper

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expuse de către expert în opinie.

DI Roman Gapeev

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dna Maria Nagornîi

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Autorul nu a asigurat consultarea analizei impactului de reglementare cu autoritățile competente de emiterea autorizației de mediu pentru folosință specială a apei, și anume cu Agenția de Mediu, care este autoritatea competentă pentru emiterea acestei autorizații. Se propune consultarea AIR cu Agenția de Mediu și includerea poziției față de AIR la compartimentul respectiv.

DI Vitalie Dragan

Se susține.

Dna Victoria Ciorbă

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

Art. I se va exclude din proiectul de lege, deoarece modificările propuse a fi operate în Codul fiscal au fost incluse în proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind politica fiscală și vamală pentru anul 2022).

S-a decis: analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (10 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 2- se susține).

Proces-verbal nr. 1

al şedinţei de lucru pentru a se decide, pe principii reciproc acceptabile, asupra divergenţelor pe marginea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative

05.01.2022

or. Chişinău

Invitaţi:

Reprezentanţii:

Ministerului Mediului
Agenţiei „Apele Moldovei”
Fondului de Dezvoltare Durabilă Moldova

La şedinţă au fost prezenţi:

1. **Vasile Şarban** - Secretar de stat, MAIA;
2. **Iordanca-Rodica Iordanov** - Secretar de stat, Ministerul Mediului;
3. **Angela Dogotari** - şef Serviciu îmbunătăţiri funciare şi fond funciar, MAIA;
4. **Victoria Gratii** - consultant principal, Direcţia politici de management integrat al resurselor de apă
5. **Ana Sîrbu** - consultant principal, Direcţia politici de management integrat al resurselor de apă,
6. **Ana Casuţa** - consultant principal, Direcţia politici de management integrat al resurselor de apă;
7. **Valentina Badrajan** – director executiv, Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova;
8. **Sergiu Pânzaru** – consultant juridic pentru activităţile asociaţiilor utilizatorilor de apă pentru irigaţii, Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova;
9. **Andrei Antonevici** - Director, Agenţia „Apele Moldovei”.

ORDINEA DE ZI

Examinarea propunerilor şi obiecţiilor parvenite asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea apelor, Codul funciar), parvenite în şedinţa Secretarilor Generali din 31 decembrie 2021 şi executării sarcinilor stabilite în Procesul-verbal nr. 34 al şedinţei Secretarilor generali din 31 decembrie 2021.

Şedinţa a fost prezidată de dl **Vasile Şarban** - Secretar de stat, MAIA care a informat prezenţii că Ministerul, a organizat şedinţa pentru a decide pe principii reciproc acceptabile asupra divergenţele apărute pe marginea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea apelor, Codul funciar), discutate în şedinţa Secretarilor Generali din 31 decembrie 2021.

Dna Angela Dogotari, a informat că la art. 25 din Legea apelor nr. 272/2011 se propune la aliniatul (4) cifra „30” să se substituie cu cifra „15” şi alin. (5) cifra „30” să se substituie cu cifra „20”. Modificările date sunt necesare din considerentul că Agenţia

de Mediu nu reușește să elibereze în termen de 30 zile autorizația de folosință specială a apei la irigare, deoarece coordonarea prin procedura ghișeului unic, a condițiilor de folosință a apei, coincide cu termenul de eliberare a autorizației de mediu pentru folosință specială a apei (30 de zile).

Astfel, se propune ca instituțiile competente de la primirea cererii să coordoneze prin procedura ghișeului unic în termen de 20 zile. De asemenea, se propune ca persoană fizică sau persoană juridică care are obiecții la cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosință specială a apei la irigare să poată notifica în scris instituția competentă în termen de 15 de zile de la data recepționării cererii de către instituție, pînă Agenția de Mediu va elibera autorizația de folosință specială a apei la irigare.

În rezultatul discuțiilor propunerile de modificare a art. 25 au fost acceptate de toți cei prezenți la ședință.

dl Vasile Șarban - a informat prezenții că la **art. 27** se propune de stabilit că în aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosință specială a apei se eliberează asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații și entităților juridice abilitate să gestioneze infrastructura centralizată pentru irigații.

Problema dată este solicitată de către producătorii agricoli, utilizatorii de apă membrii Asociațiilor Utilizatorilor de Apă pentru Irigații, care propun limitarea eliberării actelor permissive privind folosință specială a apei pentru irigare, altor titulari aflați în ariile de deservire a sistemelor centralizate de irigare fiabile.

Reglementările date sunt necesare în susținerea acestei măsuri pentru protejarea investiției publice a statului în Sistemele Centralizate de Irigare, asigurarea accesului larg a producătorilor agricoli la surse de apă pentru irigare de calitate, aplicarea metodelor de irigare prietenoase mediului și protecției resurselor de sol.

Dna Iordanca-Rodica Iordanov - a informat prezenții că Ministerul Mediului susține modificările date care în rezultatul implementării va asigura protecția mediului și protecția apelor, totodată prevederile legislației trebuie să fie elaborate în vederea excluderii opțiunilor de instalare a sisteme de pompare necontrolat și care ar admite utilizarea nerațională a resurselor de apă.

Dna Valentina Badrajan - a comunicat că modificările propuse la **art. 27** din Legea apelor, vor asigura onorarea obligațiilor fiscale pentru utilizarea resurselor naturale (apei) și optimizarea costurilor de întreținere a Sistemelor Centralizate de Irigare și a apei la irigare.

În rezultatul discuțiilor propunerile de modificare a art. 27 au fost acceptate de toți cei prezenți la ședință.

Dna Angela Dogotari, a menționat că în scopul soluționării problemelor ce țin de cesionarea autorizației de folosință specială a apei pentru irigare de la Stațiunile Tehnologice pentru Irigare către AUAI, se propune amendarea art. 29 cu două aliniate.

DI Sergiu Pânzaru, a comunicat că în prezent unele Stațiuni Tehnologice pentru irigare (STI) se află în proces de dizolvare (lichidare) ori insolvabilitate, iar Sistemele Centralizate de Irigare (SCI) gestionate de acestea se transmit în gestiunea (folosința) AUAI. În majoritatea cazurilor autorizațiile de folosință specială a apei eliberate pe numele STI vizau 2 și mai multe SCI concomitent. Totodată, o AUAI preia de regulă un singur SCI ceea ce creează impedimente în realizarea procedurii de cesiune. Legea apelor nu reglementează expres astfel de cazuri. Ca urmare, un șir de AUAI au fost nevoite să obțină autorizații noi, perioadă în care a fost întrerupt termenul de valabilitate al autorizației eliberate pe același sistem. Ținând cont de faptul că procesul de transfer al managementului SCI de la STI către AUAI continuă este oportun de reglementat clar această procedură de succesiune a autorizației de folosință specială a apei la irigare.

Dna Iordanca-Rodica Iordanov - consideră inoportun de intervenit cu modificări la art. 29 alin. (2), iar ca urmare a dezbaterii acestui subiect a propus de completat aliniatul (3) al aceluiași articol cu următorul conținut: „(3) În cazul în care sunt mai mulți cesionari, instituția competentă înregistrează cesiunea autorizației de mediu pentru folosință specială a apei pentru fiecare cesionar în parte, în baza actului privind transmiterea dreptului de folosință semnat între cesionari.”

În rezultatul discuțiilor articolul 29. alin. (3) s-a decis de redactat cu următorul conținut: „(3) În cazul mai multor cesionari, instituția competentă înregistrează cesiunea autorizației de mediu pentru folosință specială a apei pentru fiecare cesionar în parte, în baza actului privind transmiterea dreptului de folosință semnat între cesionari.”

DI Vasile Șarban - un alt impediment cu care se confruntă AUAI, este depășirea volumului de apă stabilit în autorizație. Sunt cazuri când utilizatorii de apă au nevoie de un volum de apă la irigare mai mare decât cel stabilit în autorizația de folosință specială a apei la irigare. Este necesar de stabilit proceduri clare în acest sens. în art. 30 din Legea apelor.

Dna Valentina Badrajan - este necesar ca volumul suplimentar de captare a apei la irigare, peste cel prevăzut în autorizație, să poată fi modificată de către Agenția de Mediu la solicitarea directă a titularilor autorizației de mediu. Mai mult ca atât volumele autorizate trebuie să se răsfrângă asupra întregului sezon de irigare în care au fost coordonate, precum și cele viitoare.

Dna Iordanca-Rodica Iordanov a comunicat că nu se susține modificările propuse la art. 30 în redacția propusă în proiect de către MAIA, motiv fiind încălcarea a două principii de mediu: Principiul folosirii contra plată a resurselor naturale și principiul răspunderii pentru cauzarea prejudiciului mediului, ori folosirea supra normă a resurselor naturale deja presupune că ar duce la una din formele de răspundere.

Totodată, conform prevederilor alin. (1), lit. a) este reglementat că la cererea titularului autorizația de mediu pentru folosința specială a apei poate fi modificată de către instituția competentă, inclusiv și volumul apei. În acest aspect, titularul de autorizație pentru folosință specială a apei trebuie să-și planifice consumul de apă pentru activitățile de irigare, și să solicite din timp modificările la volumele solicitate.

DI Sergiu Pânzaru a menționat că problema principală o reprezintă autorizațiile eliberate până la punerea în aplicare a SIA GEAP, informația despre care nu există în sistem și respectiv ele nu pot fi procesate (reperfectate) electronic. În acest caz solicitanții trebuie să se adreseze pentru modificarea volumului de apă prevăzut în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei către Agenția Apele Moldovei” cu o solicitare oficială în afara ghișeului. Ca urmare, se propune reglementat clar în Legea apelor, procedura de modificare a limitelor de captare în autorizație, precum și de implementat această procedură prin intermediul Ghișeului unic.

DI Andrei Antonevici - a informat prezenții că susține propunerea de a coordona limitele de apă prin intermediul Ghișeului unic în cazul modificării autorizației.

Dna Angela Dogotari a propus ca în **art. 30, alin. (1)** să fie stabilit termenul de modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei, iar modificările date să fie coordonate prin intermediul Ghișeului unic.

Dna Iordanca-Rodica Iordanov, a propus ca autorizația de mediu pentru folosința specială a apei să fie modificată de către instituția competentă prin intermediul ghișeului unic în termen de 20 zile.

În rezultatul discuțiilor articolul 30. Alin. (1) s-a decis de redat cu următorul conținut: „(1) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei poate fi modificată de către instituția competentă prin intermediul ghișeului unic în termen de 20 zile:”

În rezultatul discuțiilor, S-A DECIS:

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea apelor, Codul funciar), definitivat să fie remis repetat pentru examinare în Ședința Secretarilor generali.

Procesul - verbal a fost întocmit în 2 exemplare.

Vasile Șarban- Secretar de stat,
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Iordanca-Rodica Iordanov,
Secretar de stat, Ministerul Mediului

**MINISTERUL
AGRICULTURII ȘI
INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**МИНИСТЕРСТВО
СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И
ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004 mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162
Tel. 20 45 81; Fax 22 07 48

Nr.07-04/151 din 2004/2022
La nr. 18-23-98 din 5.12.2022

Cancelaria de Stat

În temeiul pct. 179 din Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare solicită înregistrarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative.

CERERE

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului de lege pentru
modificarea unor acte normative**

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
3.	Justificarea depunerii cererii (indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului)	Prin petițiile adresate Guvernului, Ministerului de către Asociațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații (AUAI) și producătorilor agricoli se constată că este necesar de amendat unele acte normative pentru eliminarea impedimentelor de ordin juridic și administrativ în scopul dezvoltării sectorului hidroameliorației (irigare/desecare). De asemenea, în rezultatul transmiterii în comodat a bunurilor sistemelor centralizate de irigare către AUAI, acestea se confruntă cu unele

		impedimente la gestionarea acestora, obținerea subvențiilor pentru compensarea cheltuielilor la irigare și utilizarea eficientă a sistemelor de irigare centralizate. Scopul proiectului dat este dezvoltarea cadrului normativ întru eliminarea impedimentelor de ordin juridic și administrativ pentru dezvoltarea sectorului hidroameliorației (irigare/desecare). Aprobarea și implementarea proiectului menționat va contribui la utilizarea eficientă a sistemelor de irigare centralizate, facilitarea fondării AUAİ și asigurarea majorării recoltei obținute pe terenurile irigate, ceea ce în rezultat va spori veniturile producătorilor agricoli. Totodată, comunicăm că proiectul dat este stabilit în Planul de activitate a Guvernului pentru anii 2021-2022.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	<i>Avizare:</i> Ministerul Mediului Ministerul Economiei Ministerul Finanțelor Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Agenția Proprietății Publice Academia de Științe a Moldovei <i>Expertizare:</i> Ministerul Justiției Centrul Național Anticorupție De asemenea, MAIA va consulta proiectul dat cu ONG din domeniul agriculturii și mediului.
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	5 zile.

6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului.	Angela Dogotari, Șef Serviciu îmbunătățiri funciare și fond funciar. e-mail:angela.dogotari@maia.gov.md telefon de contact: 022-204-536
7.	Anexe (proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă cu documentele de însoțire)	- Proiectul legii pentru modificarea unor acte normative. - Nota informativă la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative. - Analiza Impactului de Reglementare efectuată pentru proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Ministru

Viorel GHERCIU

Ex: Angela Dogotari
Tel: 022 204 536
e-mail:angela.dogotari@maia.gov.md